

Εξωτερικές Σχέσεις της ΕΕ

ΕΕ - ΗΠΑ

Διδάσκων : Σπυρίδων Μπλαβούκος
Παρουσίαση:

Αγγελική Λελέκου (4140082)
Μαρία-Αγγελική Μπουσίου (4190092)
Γεωργία Φασουλοπούλου (4200138)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

01 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

02 ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

03 ΔΕΚΑΕΤΙΑ '90

04 ΔΕΚΑΕΤΙΑ 2000

05 ΔΕΚΑΕΤΙΑ 2010

06 ΔΕΚΑΕΤΙΑ 2020

Ιστορικό Υπόβαθρο

ΗΠΑ και Ευρώπη έχουν κοινό ιδεολογικό πολιτικό και πολιτιστικό υπόβαθρο:

- Κοινές ιδεολογικές καταβολές από τη Γαλλική Επανάσταση
- Εδραίωση ατομικών ελευθεριών και πολιτικών δικαιωμάτων
- Ανάδειξη έθνους-κράτους, φιλελεύθερων αξιών

Οι φιλελεύθερες αξίες επιβεβαιώνονται μέχρι και σήμερα σε διεθνές επίπεδο μέσω:

- Πληθώρας θεσμικών συμφωνιών
- Επίσημων θεσμοθετημένων συναντήσεων σε ετήσια βάση
- Διμερών εμπορικών σχέσεων
- Κοινών απαντήσεων σε διεθνείς κρίσεις

Ωστόσο αμφισβητείται κατά πόσο έχουν όντως ενδυναμωθεί οι σχέσεις στη σύγχρονη εποχή, αφού:

- Η ΕΕ δημιουργεί τη δική της πολιτική ταυτότητα
- Επιχειρεί να ανεξαρτητοποιηθεί και αμυντικά - αποστασιοποιείται από το ΝΑΤΟ.
- Η προσπάθεια της ΕΕ να εδραιώσει συνοχή μεταξύ των κρατών μελών της έχει ερμηνευθεί ως "απροθυμία στήριξης" των θέσεων των ΗΠΑ.

Σχέδιο Μάρσαλ

Οικονομικό πλάνο που υπογράφηκε από τις ΗΠΑ το 1948 επί προεδρίας Truman. Συμφωνήθηκε η παροχή οικονομικής βοήθειας στην κατεστραμμένη Ευρώπη από τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Μορφή:

Ενισχύσεις μέσω δανείων και επιδοτήσεων για να ενδυναμωθούν οι παρηκμασμένες ευρωπαϊκές οικονομίες.

Κίνητρα υιοθέτησης Σχεδίου Marshall:

- Πολιτικά
 - να αναχαιτηθεί η εξάπλωση του κομμουνισμού λόγω της Σοβιετικής Ένωσης στις φιλελεύθερες ευρωπαϊκές χώρες
 - η Ευρώπη να γίνει το ανάχωμα της Αμερικής στην επιδίωξη Ρωσικών διεκδικήσεων (Ψυχρός Πόλεμος)
 - οι ίδιες οι ευρωπαϊκές χώρες φοβήθηκαν για την περαιτέρω αποσταθεροποίηση και δέχτηκαν οικειοθελώς την αμερικανική βοήθεια
- Οικονομικά
 - Δημιουργία αγοράς για την εξαγωγή προϊόντων της αμερικανικής αγοράς
 - Μεταστροφή της αμερικανικής οικονομίας από μια οικονομία πολέμου σε μια οικονομία ειρήνης

Σχέσεις ΗΠΑ - Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΚΑΧ και ΕΟΚ)

Το 1972 ιδρύθηκε η Αντιπροσωπεία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Αμερική - αναγνωρίζεται ο ρόλος στις διεθνείς σχέσεις με υπογραφή Nixon.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμη και μετά το σχέδιο Μάρσαλ, η ανάπτυξη της ΕΚΑΧ ως πολιτικός δρων ερμηνεύθηκε με σκεπτικισμό από τις ΗΠΑ.

Θεωρήθηκε ότι η τότε ΕΚΑΧ κέρδιζε έδαφος σε διεθνές επίπεδο, ειδικά μετά την κατάρρευση του Bretton Woods, την άνοδο των ασιατικών αγορών (ασιατικές τίγρεις) και τον πόλεμο στο Βιετνάμ - η θέση των ΗΠΑ αποδυναμώθηκε.

Λήξη Ψυχρού Πολέμου - Συνθήκη του Μάαστριχτ

Με τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου και την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, οι ΗΠΑ και η Ευρώπη αναθεωρούν τις πολιτικές τους καταβολές.

Προσπαθούν να επηρεάσουν από κοινού τις χώρες ΚΑΕ και να τις εντάξουν στο καπιταλιστικό σύστημα με νέα, φιλελεύθερη πολιτική κατεύθυνση.

Πλέον, μετά την Συνθήκη του Μάαστριχτ στη ΣΛΕΕ, αναγνωρίζεται η ΕΕ ως οντότητα, ενώ στη Συνθήκη της Λισαβόνας πλέον υπογράφει και αναγνωρίζεται ως διεθνής παίκτης.

ΝΑΤΟ- Άμυνα

Πρώθηση Ειρήνης και Ασφάλειας

ΕΕ και ΗΠΑ αναγνωρίζουν την στρατηγική αλληλεξάρτηση τους στην πρώθηση ανθρωπιστικών και αναπτυξιακών προσπαθειών παγκοσμίως. Γι' αυτό προωθούν την στρατιωτική συνεργασία και συνεργασία για την ασφάλεια.

Κοινές Αξίες :

- Πρώθηση δημοκρατίας, ειρήνης, ελευθερίας και κράτους δικαίου
- Υποστήριξη ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Καταπολέμηση τρομοκρατίας, εξτρεμισμού, πυρηνικών όπλων, διεθνούς εγκλήματος
- Δημιουργία συνθηκών για ομοιόμορφη και αρμονική οικονομική ανάπτυξη ανά τον κόσμο
- Δημιουργία ισχυρού πλαισίου για ένα λειτουργικό διεθνές σύστημα
- Υποστήριξη αναπτυσσόμενων και αναδυόμενων οικονομιών

Εμπορικά Δεδομένα

Παρότι δεν υπάρχει επίσημη εμπορική συμφωνία μεταξύ ΗΠΑ - ΕΕ, οι δύο οντότητες εκτελούν πολλές εμπορικές συναλλαγές σε αγαθά και υπηρεσίες.

Σε σύγκριση, ο όγκος επενδυτικών συναλλαγών μεταξύ ΗΠΑ - ΕΕ είναι τέσσερις φορές μεγαλύτερος σε σχέση με τις συναλλαγές ΗΠΑ - Κίνας.

Ταυτόχρονα, οι χώρες έχουν μεγάλο όγκο Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) ή Foreign Direct Investments (FDI).

Μακροσκοπικά:

Το διμερές εμπόριο και οι επενδύσεις ΗΠΑ-ΕΕ έχουν δημιουργήσει περίπου 9.4 εκατομμύρια θέσεις εργασίας άμεσα και έμμεσα γύρω στα 16 εκατομμύρια.

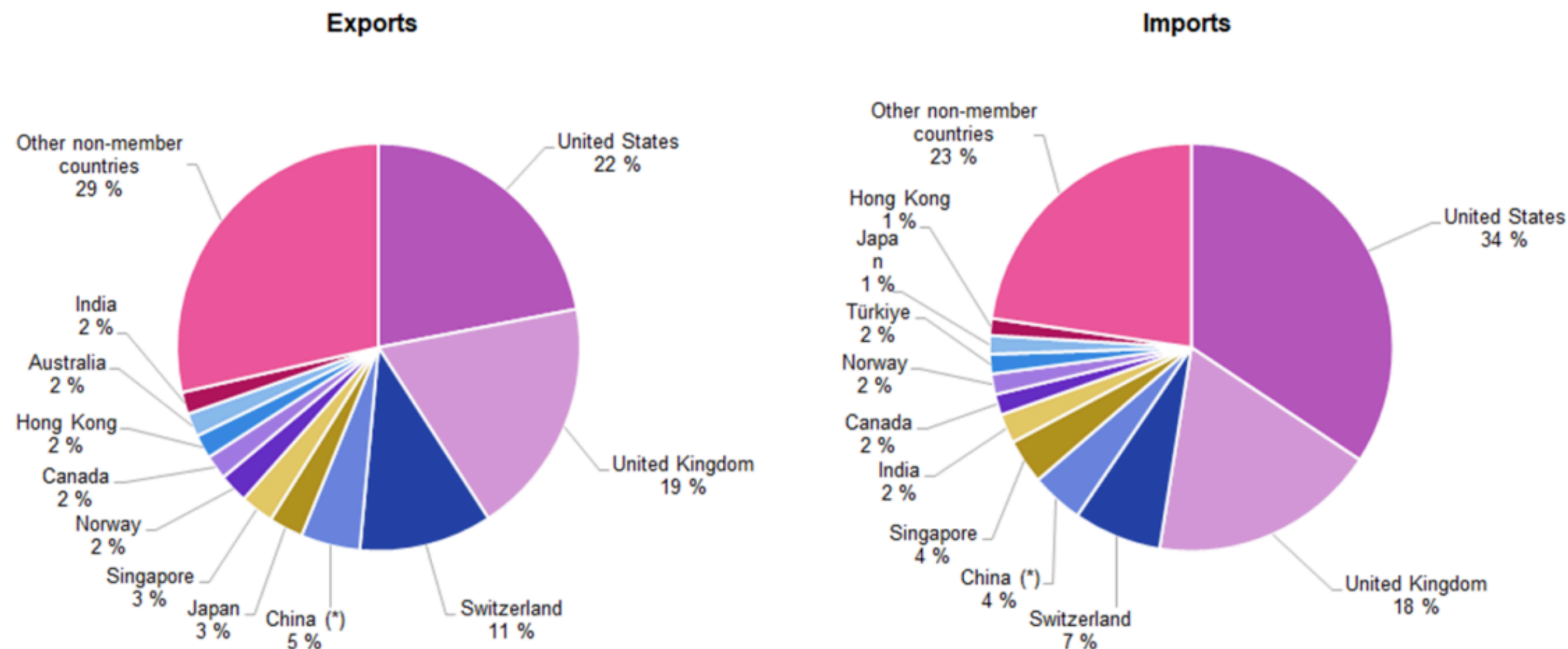
Το διατλαντικό εμπόριο έφτασε στο απόγειό του το 2021, προσεγγίζοντας τα 1.2 τρισεκατομμύρια ευρώ, τονίζοντας την συνεργασία ειδικά μετά την έλευση της πανδημίας της COVID-19.

Μόνο το 2020, στις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις, η ΕΕ κατέγραψε εκροές 2.1 τρισεκατομμύρια, ενώ σημείωσε εισροές περί τα 2.3 τρισεκατομμύρια ευρώ.

Αν και υπάρχουν διαφορές σε εμπορικές υποθέσεις, αυτές δεν απασχολούν πάνω από το 2% των συνολικών εμπορικών συναλλαγών, ενώ υπάρχει ευνοϊκό καθεστώς δασμών.

Trading partners' share of EU international trade in services with non-member countries (extra-EU), 2022 (%)

(%)

(*) Excluding Hong Kong

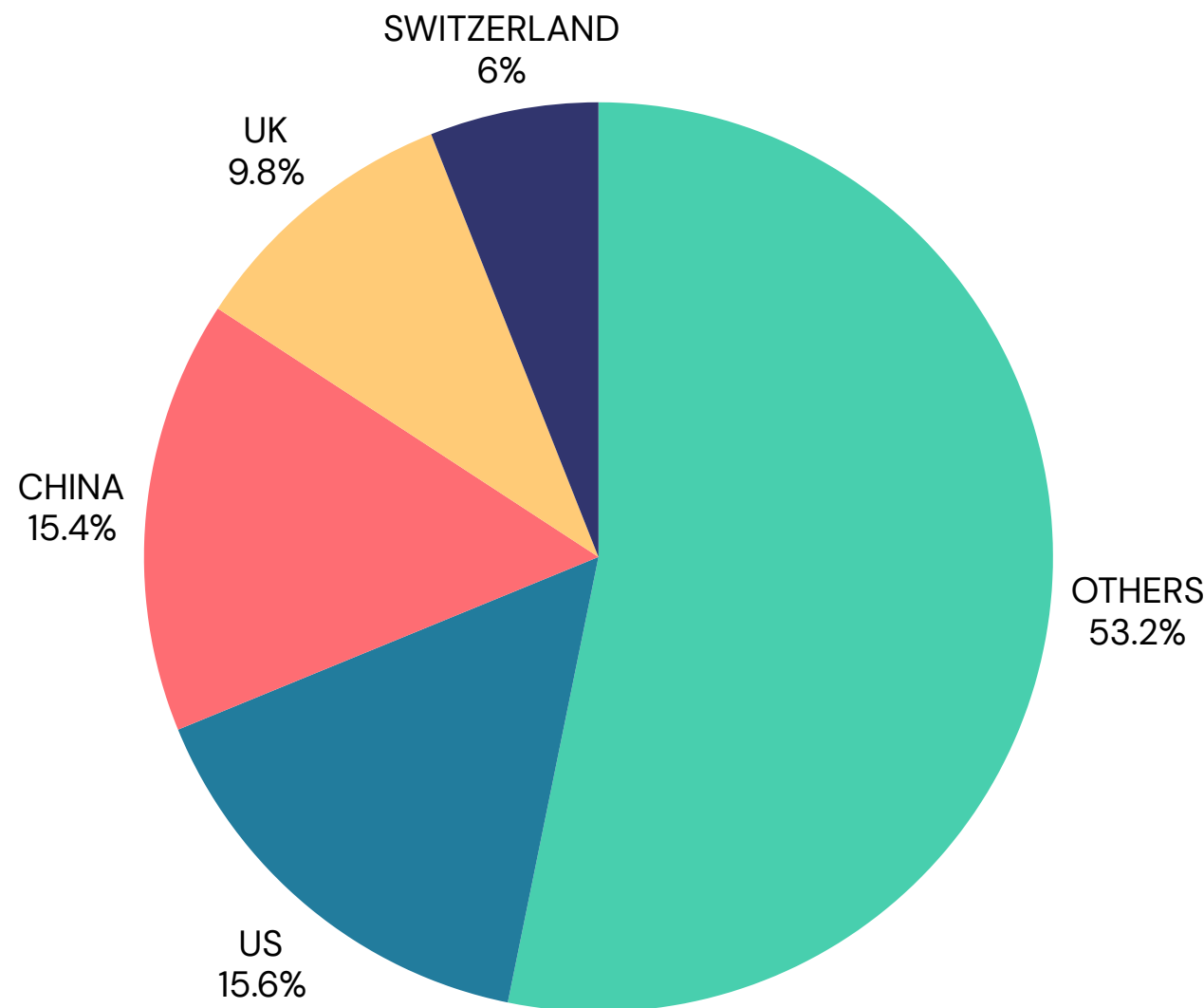
Source: Eurostat (online data code: bop_its6_det)

eurostat

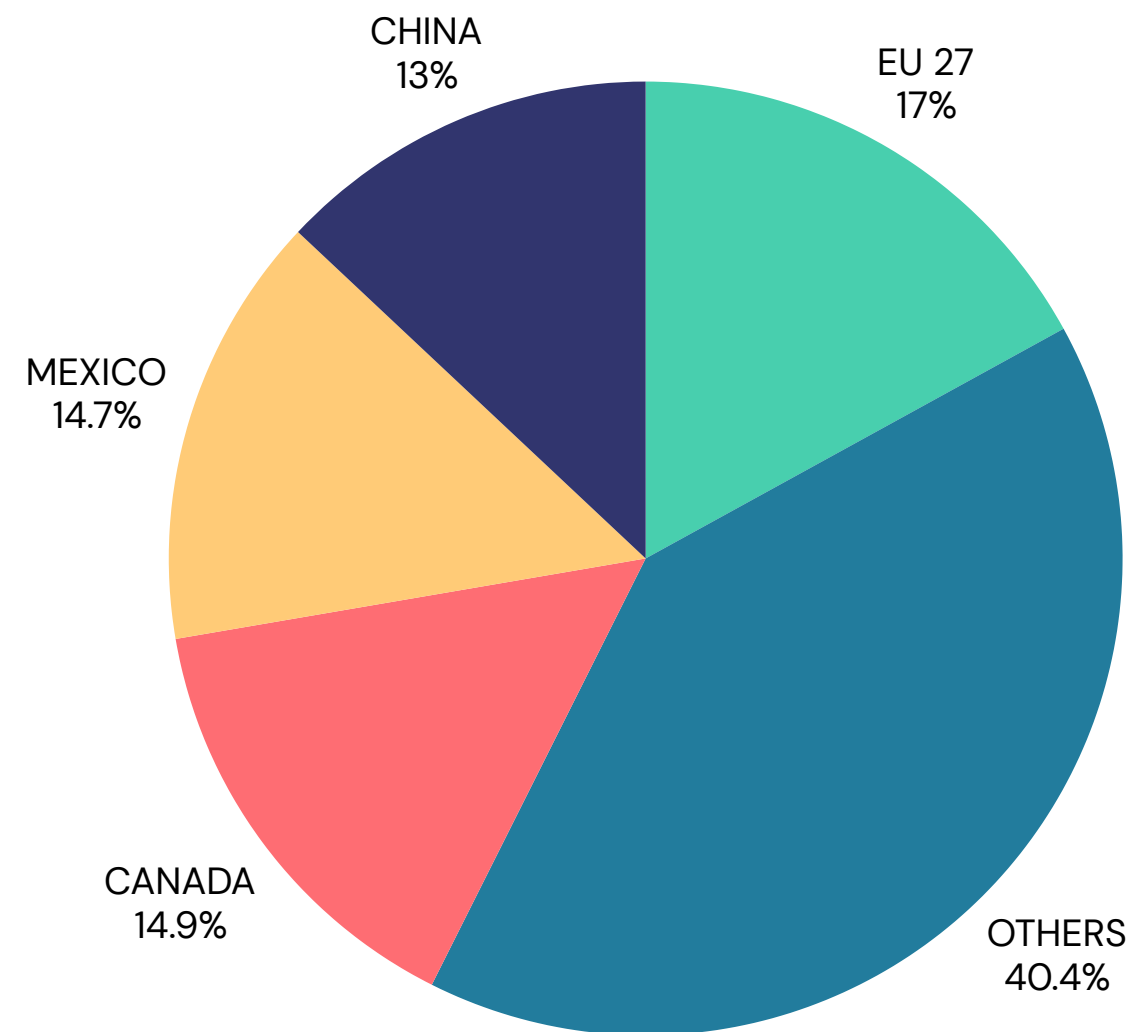
Ξεκάθαρα, στο εμπόριο υπηρεσιών, οι ευρωπαϊκές εισαγωγές εξαρτώνται από τις ΗΠΑ πολύ περισσότερο απ' ό,τι από τον υπόλοιπο κόσμο, ενώ ο όγκος των εξαγωγών είναι αρκετά σημαντικός, σχεδόν εφάμιλλος με αυτόν προς το Ηνωμένο Βασίλειο.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΕ ΗΠΑ ΣΕ ΑΓΑΘΑ

ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ
ΤΗΣ ΕΕ

ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ
ΤΩΝ ΗΠΑ

Το 2022, έχουμε όγκο **εμπορικών συναλλαγών αγαθών** μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ περί τα **870 δις ευρώ**.

Συγκεκριμένα, η ΕΕ **εξήγαγε 509.4 δις ευρώ** σε αγαθά, ενώ οι **εισαγωγές** από ΗΠΑ έφτασαν τα **359.5 δις ευρώ**.

Πηγή : [Eurostat](#)

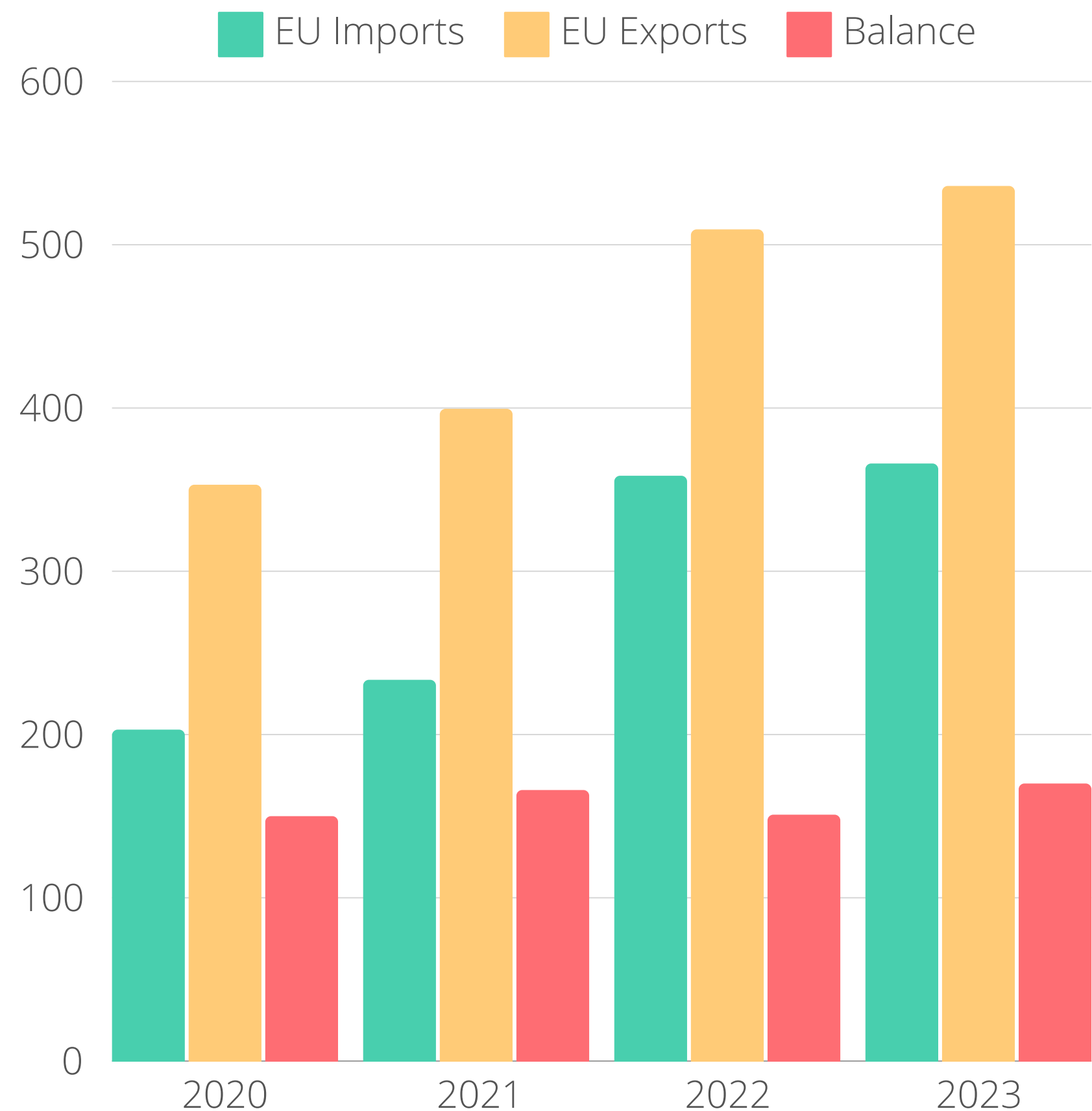
Εμπορικές Συναλλαγές ΕΕ – ΗΠΑ σε αγαθά

Βλέπουμε τον όγκο συναλλαγών (σε δισεκατομμύρια ευρώ) αγαθών μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ.

Παρατηρούμε **αύξηση των εμπορικών συναλλαγών** ειδικά μετά την COVID-19 εποχή.

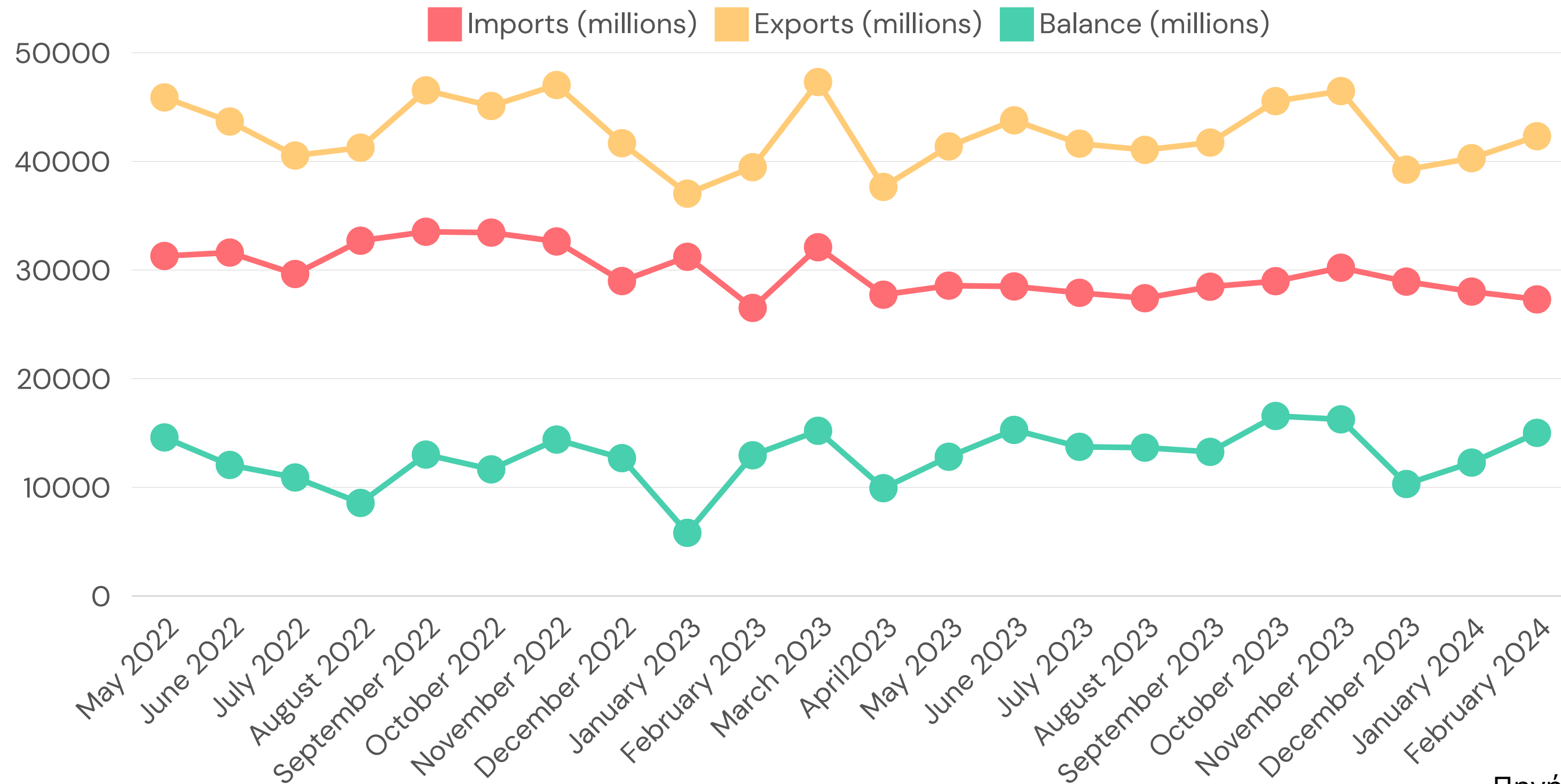
Παρατηρείται αύξηση και μετά την ενεργειακή κρίση.

Η ΕΕ σταθερά όλες τις χρονιές έχει **πλεονασματικό εμπορικό ισοζύγιο αγαθών**.

Source : UN Comtrade Database

ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ – Μηνιαίες Εγγραφές

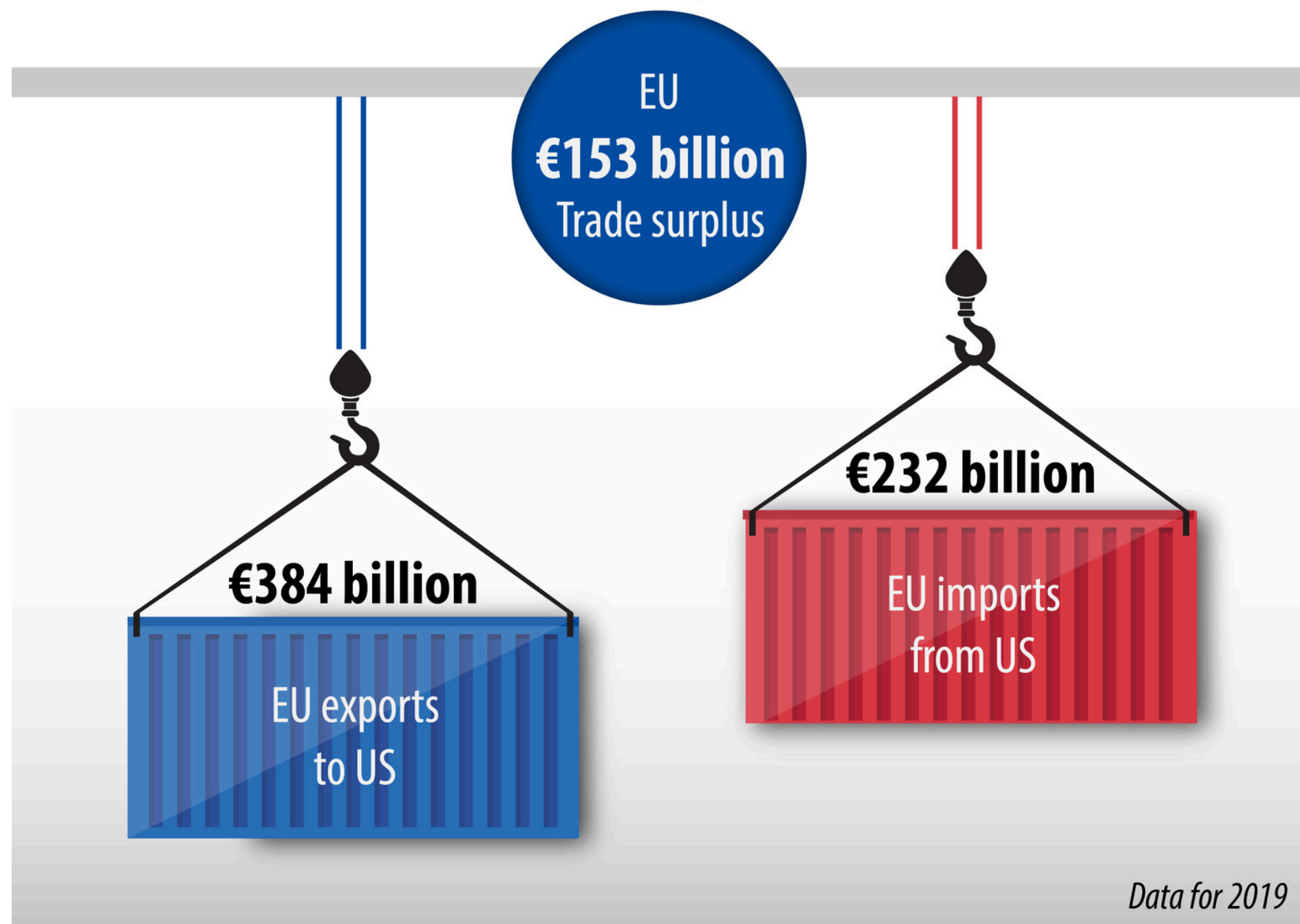

Πηγή : [Eurostat](#)

EU - United States trade balance

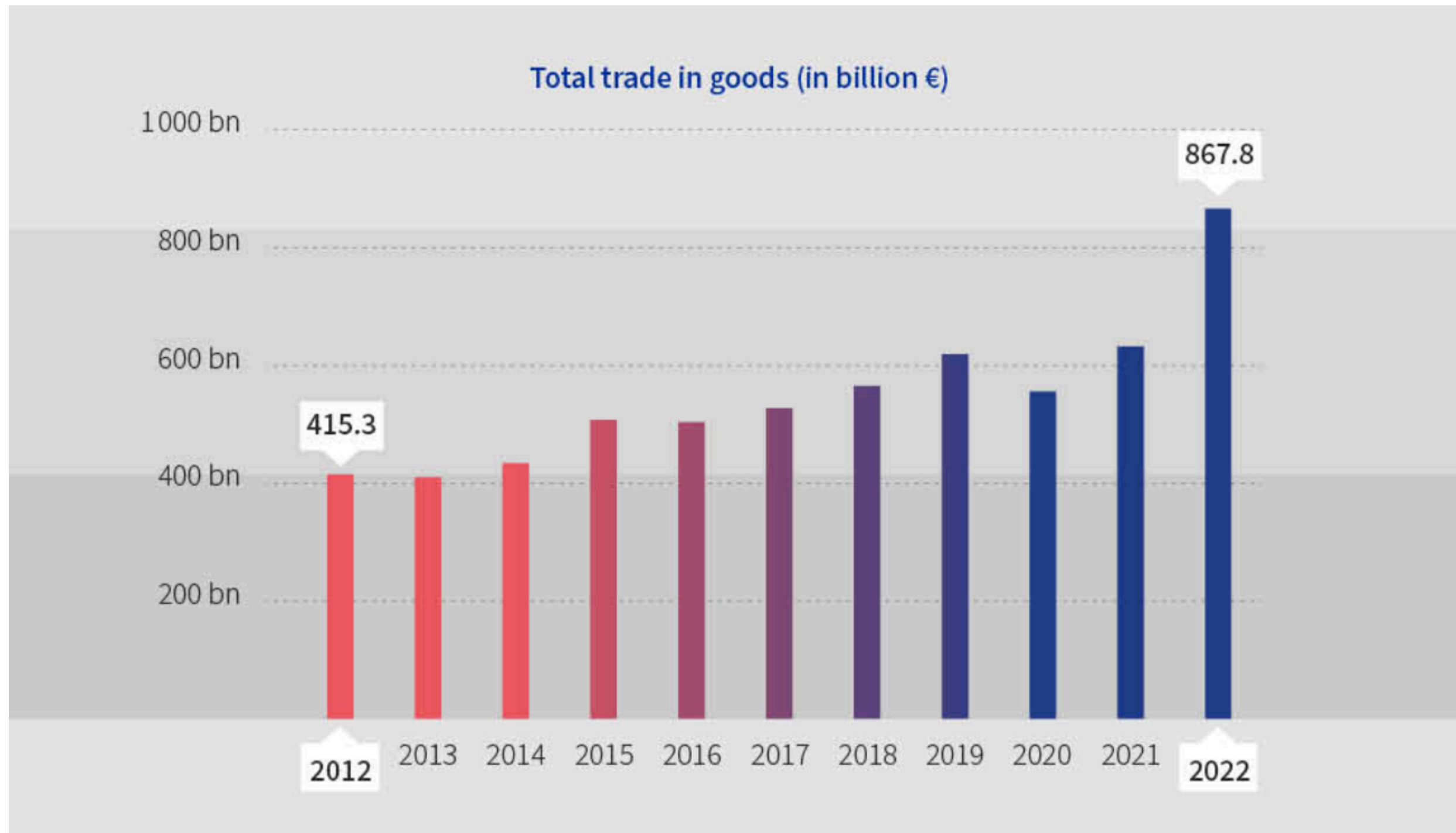
Trade in goods

Μόνο από τις εγγραφές για το 2019, βλέπουμε ότι η ΕΕ έχει πλεονασματικό ισοζύγιο στο εμπόριο αγαθών το 2019.

Μακροσκοπικά,

οι διμερείς εμπορικές σχέσεις ολοένα και αυξάνονται.

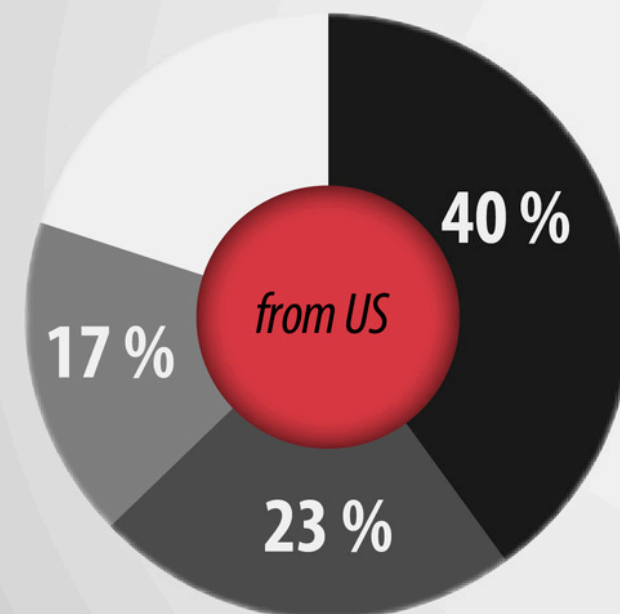

EU - United States trade *by main products*

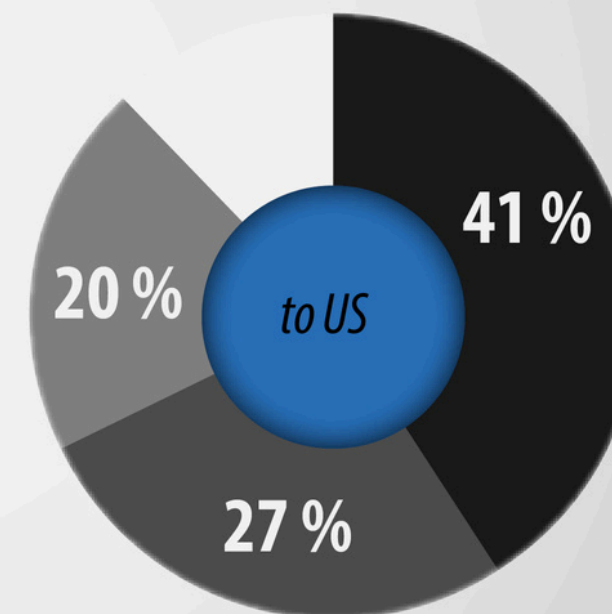
*EU top 3 imported
categories of goods*

*EU top 3 exported
categories of goods*

% of total imports

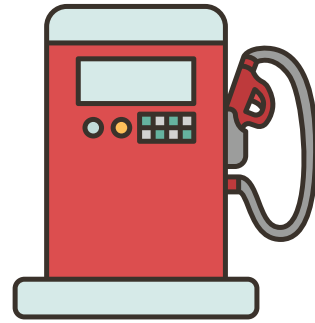

% of total exports

■ Machinery & vehicles ■ Chemicals ■ Other manufactured goods

Data for 2019

Τρεις κατηγορίες αγαθών που εισάγει η ΕΕ από τις ΗΠΑ :

Φυσικό Αέριο

Ιατροφαρμακευτικά Προϊόντα

Πετρέλαιο

Τρεις κατηγορίες αγαθών που εξάγει η ΕΕ στις ΗΠΑ :

Φάρμακα

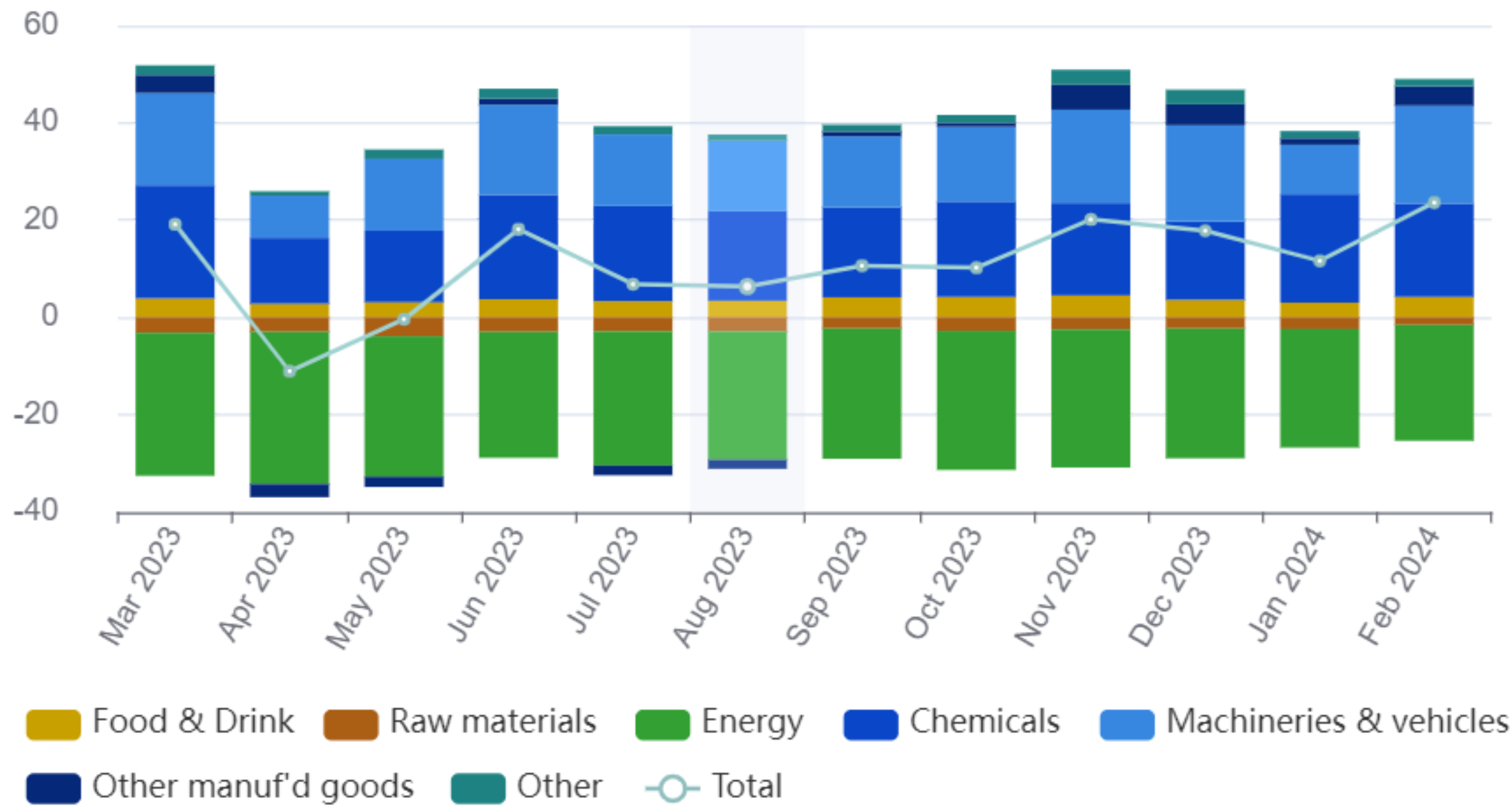
Ιατροφαρμακευτικά Προϊόντα

Οχήματα

Euro area balance by product group

(%)

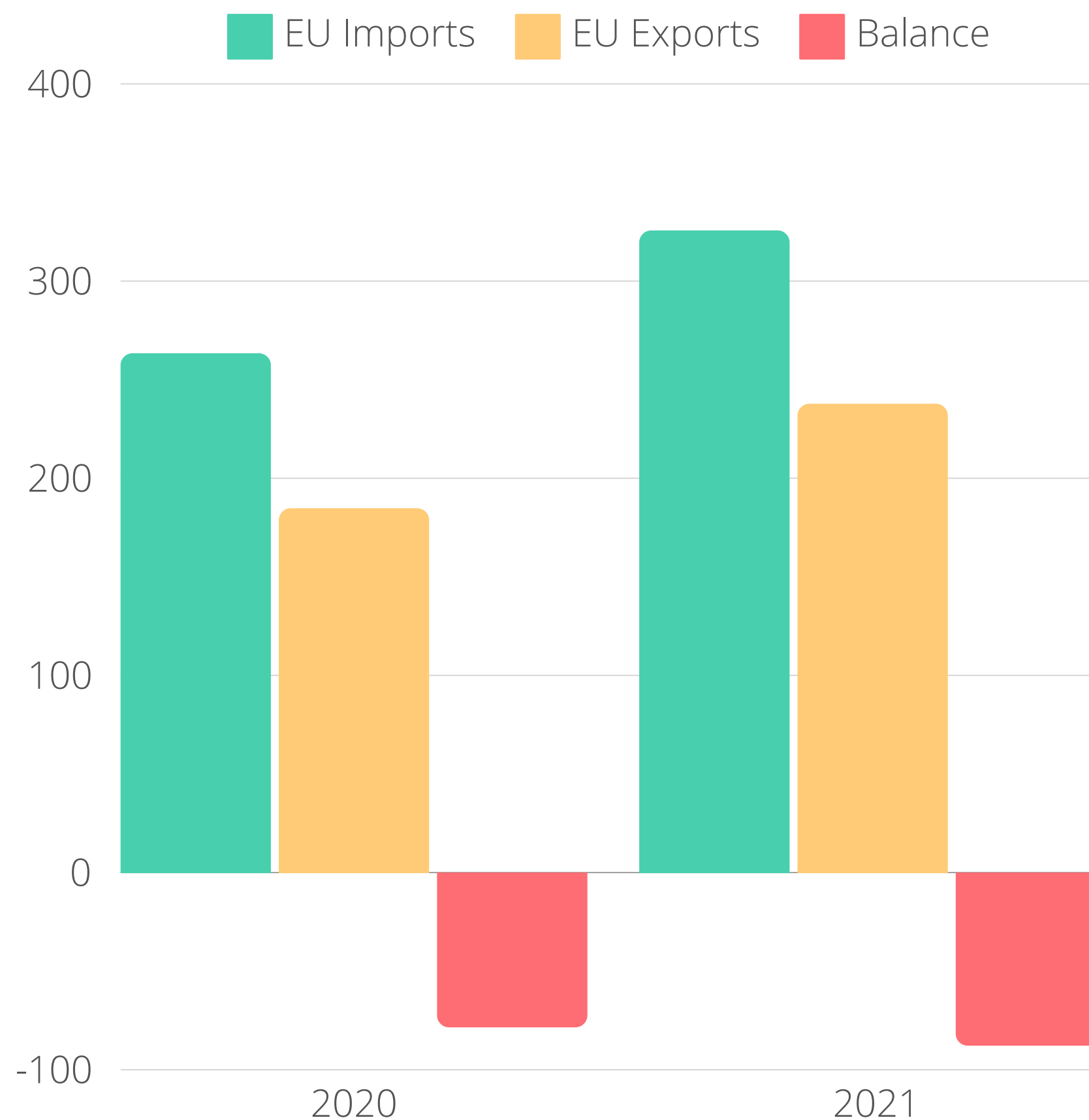

Εμπορικές Συναλλαγές ΕΕ – ΗΠΑ σε υπηρεσίες

Βλέπουμε τον όγκο συναλλαγών (σε δισεκατομμύρια ευρώ) **υπηρεσιών** μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ.

Παρατηρούμε **αύξηση των εμπορικών συναλλαγών αγαθών** ειδικά μετά την COVID-19 εποχή.

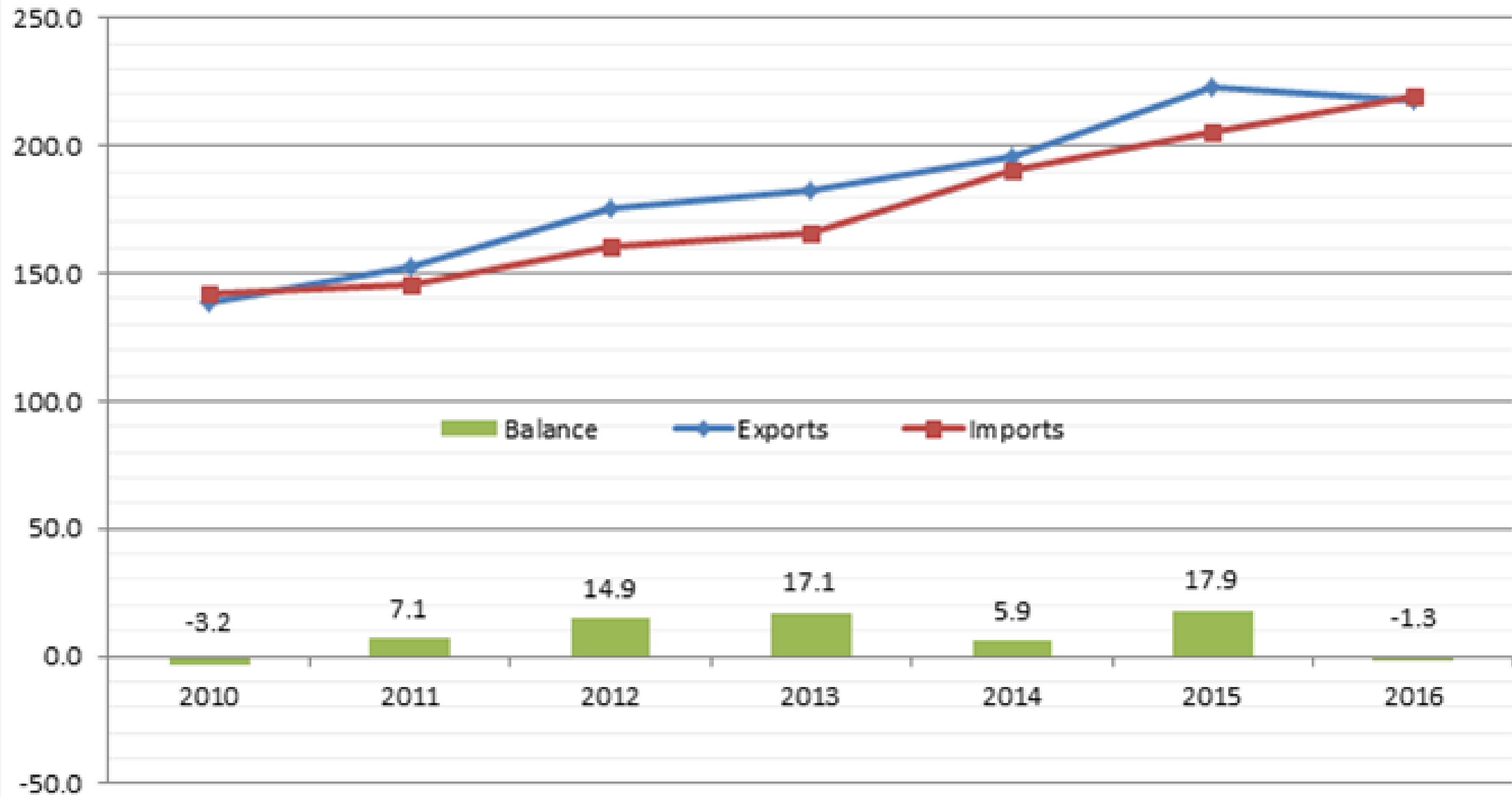
Η ΕΕ σταθερά όλες τις χρονιές έχει **ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο υπηρεσιών**.

Source: UN Comtrade Database

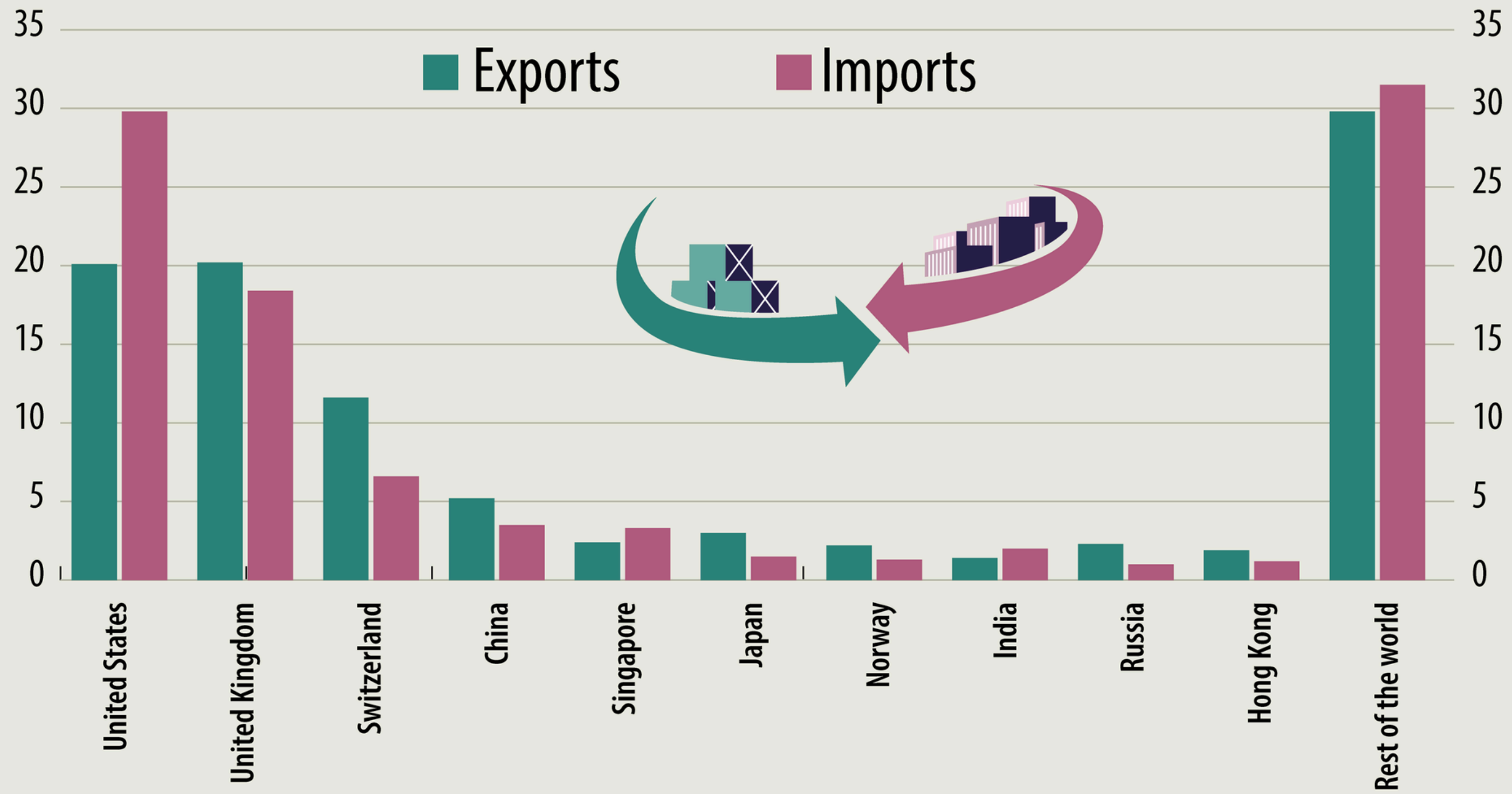
EU trade in services with the USA

€ bn

Top partners for EU international trade in services

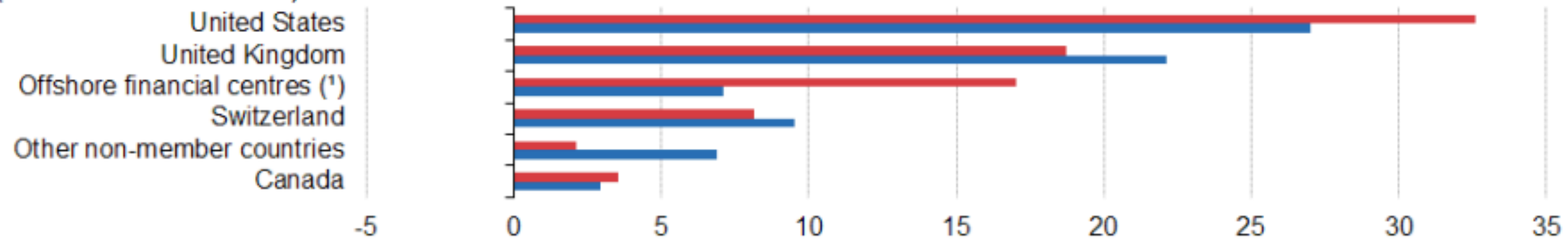
(% share of total, 2020)

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ

Extra-EU foreign direct investment positions, by partner, EU, 2021

(% of extra-EU total)

Βλέπουμε τον όγκο συναλλαγών (σε δισεκατομμύρια ευρώ) **Άμεσων Ξένων Επενδύσεων** μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ.

Με κόκκινο συμβολίζεται η επένδυση μέσα στην ΕΕ και με μπλε συμβολίζεται η επένδυση της ΕΕ σε τρίτες χώρες

Στον οριζόντιο άξονα φαίνεται η ποσοστιαία επένδυση ως ποσοστό των συνολικών ΑΞΕ.

Αποδεικνύεται ότι οι σχέσεις ΗΠΑ – ΕΕ σε ροές επενδύσεων υπερिशύει των άλλων χωρών, με θετικό ισοζύγιο για την ΕΕ.

Source : UN Comtrade Database

Δεκαετία '90

- › Transatlantic Declaration
- › New Transatlantic Agenda
- › Transatlantic Economic Partnership
- › Transatlantic Legislators Dialogue

Transatlantic Declaration, 1990

Διατλαντικές Προκλήσεις

- Τρομοκρατία
- Διεθνείς εγκληματικές δραστηριότητες
- Προστασία του περιβάλλοντος, τόσο διεθνώς όσο και εντός των χωρών.
Ολοκλήρωση περιβαλλοντικών και οικονομικών στόχων.
- Πυρηνικά, χημικά και βιολογικά όπλα. Τεχνολογία πυραύλων.

Transatlantic Declaration, 1990

Κοινοί Στόχοι

- Δημοκρατία, Κράτος Δικαίου, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Ατομική Ελευθερία, Ευημερία, Κοινωνική Πρόοδο
- Ειρήνη και Διεθνή Ασφάλεια με ενίσχυση των Ηνωμένων Εθνών και άλλων Διεθνών Οργανισμών
- Οικονομική ανάπτυξη, αρχές της αγοράς, **πολυμερές** εμπορικό σύστημα.
- Βοήθεια αναπτυσσόμενων χωρών σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο.
- Υποστήριξη στις ΧΚΑΕ κα ενθάρρυνση συμμετοχής στα διεθνή θεσμικά όργανα εμπορίου.

Transatlantic Declaration, 1990

Ανάγκη για συνεργασία σε θέματα πολιτικής και οικονομίας. Πιο συγκεκριμένα:

Συνεργασία σε διεθνές επίπεδο

- Στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων.

Συνεργασία σε οικονομικό επίπεδο

- Διαφάνεια στο εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών και στις επενδύσεις.
- Διάλογος για τεχνητούς φραγμούς στο εμπόριο, στην πολιτική ανταγωνισμού και την τεχνολογία.

Εκπαιδευτική, Επιστημονική και Πολιτική Συνεργασία

- Ανταλλαγές στην εκπαίδευση
- Συνεργασία στην επιστήμη και την τεχνολογία.

New Transatlantic Agenda, 1995

Νέες προκλήσεις

- Διάσπαση της Γιουγκοσλαβίας
- Διάλυση Σοβιετικής Ένωσης
- Διεύρυνση ΕΕ (3 νέα κράτη-μέλη)
- Τρομοκρατία

Στόχοι

- Προώθησης ειρήνης, σταθερότητας, δημοκρατίας και ανάπτυξης παγκοσμίως
- Αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων
- Συμβολή στην επέκταση του παγκόσμιου εμπορίου και στις στενότερες οικονομικές σχέσεις
- Building bridges across the Atlantic

New Transatlantic Agenda, 1995

Προώθησης ειρήνης, σταθερότητας, δημοκρατίας και ανάπτυξης παγκοσμίως

- Προσπάθεια για επίτευξη ειρήνης και ανάκαμψης στην πρώην Γιουγκοσλαβία
- Υποστήριξη Δημοκρατίας και Ανάπτυξης στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη
- Υποστήριξη Δημοκρατίας και Σταθερότητας στη Ρωσία, την Ουκρανία και άλλες Νέες Ανεξάρτητες Χώρες
- Υποστήριξη Τουρκίας και Επίλυσης Κυπριακού
- Προσπάθειες για Ειρήνη στη Μέση Ανατολή
- Δημιουργία Υψηλού Συμβουλευτικού Ομίλου για την Κοινή Δράση
- Αύξηση της συνεργασίας στην εκπόνηση ενός σχεδίου για την οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση του ΟΗΕ.
- Παροχή υποστήριξης στον Οργανισμό Ανάπτυξης της Κορεατικής Χερσονήσου (ΚΕΔΟ), ενισχύοντας την κοινή μας επιθυμία να επιλύσουμε σημαντικές προκλήσεις διάδοσης σε ολόκληρο τον κόσμο.

New Transatlantic Agenda, 1995

Αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων

- Δράσεις ενάντια στο διεθνές έγκλημα και την τρομοκρατία
- Εκπαιδευτικά προγράμματα για τους αξιωματούχους αντιμετώπισης εγκλημάτων
- Συνεργασία για την ενίσχυση πολυμερών προσπάθειών προστασίας του περιβάλλοντος και ανάπτυξη παγκόσμιου συστήματος προειδοποίησης για πιθανές περιβαλλοντικές απειλές.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή αποτελεσματικού παγκόσμιου συστήματος προειδοποίησης και ανταπόκρισης για νέες και επανεμφανιζόμενες μεταδοτικές ασθένειες.

New Transatlantic Agenda, 1995

Συμβολή στην επέκταση του παγκόσμιου εμπορίου και στις στενότερες οικονομικές σχέσεις

- Ενίσχυση του πολυμερούς εμπορικού συστήματος και υποστήριξη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.
- Διεύρυνση του παγκόσμιου εμπορίου. Uruguay Round, 1986. Συνάντηση του ΠΟΕ στη Σιγκαπούρη, 1996.
- Συνεργασία για επίτευξη Πολυμερούς Συμφωνίας στις Επενδύσεις, στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ
- Δημιουργία νέας διατλαντικής αγοράς με τη σταδιακή μείωση ή εξάλειψη εμποδίων στην κυκλοφορία αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίου.
- Ενίσχυση της κανονιστικής συνεργασίας με στόχο την αμοιβαία αναγνώριση της συμμόρφωσης σε κανονιστικές διαδικασίες σε ορισμένους τομείς.
- Ολοκλήρωση συμφωνίας για τη συνεργασία στο τελωνειακό τομέα και την αμοιβαία υποστήριξη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των ΗΠΑ.
- Δημιουργία Πληροφοριακής Κοινωνίας στον Τρανσατλαντικό Χώρο.
- Συνεργασία για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την αντιμετώπιση ζητημάτων εργασίας.

New Transatlantic Agenda, 1995

Building bridges across the Atlantic

- Ανάγκη ενίσχυσης και εμπάθυνσης της δημόσιας υποστήριξης για την εταιρική μας σχέση.
- Ενίσχυση των εμπορικών, κοινωνικών, πολιτιστικών, επιστημονικών και εκπαιδευτικών δεσμών μεταξύ των χωρών.
- Κοινή κατανόηση και αίσθημα κοινής προσπάθειας
- Υποστήριξη και ενθάρρυνση της ανάπτυξης των εμπορικών σχέσεων διασυνοριακών επιχειρήσεων
- Επίτευξη νέας και συνολικής συμφωνίας για την επιστήμη και την τεχνολογία μεταξύ ΕΚ και ΗΠΑ μέχρι το 1997.
- Συνεργασία στην Εκπαίδευση και την Επαγγελματική Κατάρτιση: καινοτόμες συνεργατικές δραστηριότητες, ωφέλιμες για μαθητές και εκπαιδευτικούς.
- Ενίσχυση της ιδιωτικής υποστήριξης για εκπαιδευτικές ανταλλαγές, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων υποτροφιών και πρακτικής άσκησης.

Transatlantic Economic Partnership

Πρώτο εγχείρημα στο New Transatlantic Agenda

- Διατλαντική Αγορά: μείωση ή εξάλειψη των φραγμών που εμποδίζουν την ροή αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων.
- Ασαφής
- Οι ΗΠΑ ήθελαν να επιβάλλουν κυρώσεις στις ευρωπαϊκές εταιρίες.

Σύνοδος Κορυφής στο Birmingham, Μάιος 1998

- Μηδενικοί δασμοί στα βιομηχανικά αγαθά μέχρι το 2010.
- Ζώνη ελεύθερων συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών.
- Διμερή συμφωνία για τις επενδύσεις.
- Εξαιρέσεις για τα γεωργικά προϊόντα.
- Πολυ ασαφές.

Διατλαντικός Διάλογος Νομοθετών (1999)

Αποτελεί όργανο που ιδρύθηκε επισήμως το 1999.

Στόχος της ίδρυσης του θεσμού είναι η ενδυνάμωση του διαλόγου μεταξύ των νομοθετικών σωμάτων ΗΠΑ και ΕΕ, πέραν των θεματικών της εξωτερικής πολιτικής και του εμπορίου.

Άτυπα, γίνονταν συνεδριάσεις με αντιπροσώπους από το σώμα της Ευρωβουλής, με τους ομότιμους τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ.

Κάποιες από τις θεματικές που συζητούνται είναι:

- οικονομική και χρηματοπιστωτική πολιτική
- ενέργεια και κλιματική πολιτική
- προστασία προσωπικών δεδομένων και digital economy
- κυβερνοασφάλεια και προστασία από την τρομοκρατία.

Κοινή δήλωση για τη Θέσπιση του Διατλαντικού Διαλόγου Νομοθετών - 1999

Έναρξη της συνεργασίας σε νομικό πλαίσιο: 50η συνάντηση των νομοθετικών σωμάτων (15 - 16 Ιανουαρίου 1999) στο Στρασβούργο.

Επιβεβαίωσε τη συνεργασία που είχε προϋπάρξει σε σωρία άλλων θεσμικών συμφωνιών.

Συνεδριάσεις: δύο φορές το χρόνο (TD, 1990)

Στόχος: συνεργασία των νομοθετικών σωμάτων (NTA, 1995)

Άλλες δίοδοι επικοινωνίας μεταξύ των χωρών αποτελούν :

- σειρά τηλεδιασκέψεων για τη συνεχή ενημέρωση των μελών
- συναντήσεις μεταξύ αντιπροσώπων που συνεδριάζουν σε επιτροπές για καθεμία από τις θεματικές για τις οποίες καλούνται να νομοθετήσουν
- έναν ηλεκτρονικό ιστότοπο όπου θα δημοσιεύονταν όλα τα νομοθετήματα προκειμένου να υπάρξει αμφίδρομη συνεννόηση και παρέμβαση όπου χρειάζεται
- συναντήσεις δύο φορές το χρόνο με το Senior Level Group (SLG) το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διοργάνωση των συνόδων κορυφής.

Κάποιες από τις πιο πρόσφατες συναντήσεις αποτελούν:

- **88η Σύνοδος Κορυφής, 4 - 5 Απριλίου 2024, Βρυξέλλες.** Συζητήθηκαν θεματικές όπως:
 - Θωράκιση των οικονομικών σχέσεων μεταξύ ΗΠΑ - Κίνας σε μία εποχή όπου η Κίνα αναδύεται ως σημαντικός εμπορικός εταίρος
 - Πρωτοβουλίες της ΕΕ στην άμυνα και διεύρυνση του ΝΑΤΟ
 - Υποστήριξη στην Ουκρανία και συντονισμός κυρώσεων.
- **87η Σύνοδος Κορυφής, 30 Νοεμβρίου - 2 Δεκεμβρίου 2023, Ουάσινγκτον.** Κύριες θεματικές των συζητήσεων ήταν:
 - Συνεργασία για την υποστήριξη στην Ουκρανία
 - Ενεργειακή κρίση και αύξηση υποδομών για το εμπόριο LNG (υγροποιημένο φυσικό αέριο)
 - Σιτιστική κρίση λόγω του πολέμου Ρωσίας - Ουκρανίας
 - Νομοθέτηση για τον έλεγχο της τεχνητής νοημοσύνης (AI)
 - Έλεγχο των εμπορικών δραστηριοτήτων της Κίνας και καταπολέμιση της κατασκοπείας
 - Καταδίκη της επίθεσης της Χαμάς στο Ισραήλ την 7η Οκτωβρίου 2023 και της στάσης του Ιράν υπέρ της τρομοκρατικής επίθεσης, καθώς και καταπολέμιση του αντισημιτισμού

The image shows the two towers of the World Trade Center in New York City at sunset. The towers are illuminated with a warm, golden light, and their reflection is visible in the water in the foreground. The sky is a mix of blue and orange, with some clouds. Other buildings of the New York City skyline are visible in the background.

Δεκαετία 2000

Χτύπημα στους Δίδυμους Πύργους την 11η
Σεπτεμβρίου 2001:

Ανάγκη να αντιμετωπιστεί η **διεθνής τρομοκρατία**.

Κλίμα συμπάραστασης προς τις ΗΠΑ - αλλά ρίγμα ως
προς την αντιμετώπιση του χτυπήματος.

Πόλεμος ΗΠΑ - Ιράκ : πηγή διχασμού για τις
διατλαντικές σχέσεις

ΕΕ : προσπάθεια για συμβιβασμό και αποφυγή
σύγκρουσης

ΗΠΑ : μονομερής αντίδραση και κλιμάκωση πολέμου

Κυβέρνηση Bush πριν το τρομοκρατικό χτύπημα

Η **κυβέρνηση Bush** αντιμετωπίστηκε με **σκεπτικισμό**, ενώ κρίθηκε αρνητικά από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις.

Η εξωτερική πολιτική της Αμερικής κρίθηκε αρνητικά από τον ευρωπαϊκό δήμο σε ποσοστά:

- 59% από τη Γαλλία
- 65% από τη Γερμανία
- 49% από το Ηνωμένο Βασίλειο
- 46% από την Ιταλία

Υποχώρησε στις δεσμεύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (αποχώρηση από το πρωτόκολλο του Κυότο), προκειμένου να προχωρήσει με το πρόγραμμά της για δοκιμές πυραύλων, για προετοιμασία σε ενδεχόμενη απειλή από τρίτες χώρες (states of concern)

Ωστόσο, μετά την επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, η στάση των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών χωρών άλλαξε υπέρ της Αμερικής, με τη Γαλλία και τη Μ. Βρετανία να βοηθάνε και αμυντικά στον πόλεμο.

Αντιμετώπιση Επιθέσεων: ΕΕ vs ΗΠΑ

Ο Πρόεδρος George W. Bush Jr ονομάτισε το Ιράν, Ιράκ και την Β. Κορέα ως “τον άξονα του κακού” ή “axis of evil” ([The Washington Post, January 29th 2002](#)).

Η ανακοίνωση αυτή δίχασε τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις:

- Η Γερμανία ήταν κατά της πολεμικής επέμβασης στο Ιράκ
- Η Μ. Βρετανία φάνηκε πρόθυμη να στηρίξει πολιτικά και πολεμικά την κυβέρνηση ΗΠΑ.
- Οι χώρες ΚΑΕ υποστήριζαν την επέμβαση του ΝΑΤΟ στο Ιρακ.

Συνολικά, τα ευρωπαϊκά κράτη υποστήριξαν την **πολυμέρεια** στην αντιμετώπιση της κρίσης μέσα από διεθνείς διαπραγματεύσεις και συζητήσεις σε επίπεδο διεθνών οργανισμών.

Αυτό θεωρήθηκε από την αμερικανική κυβέρνηση ως “**κωλυσιεργία στην αντιμετώπιση της διεθνούς τρομοκρατίας**” από πλευράς της Ευρώπης.

Το 2003 σε κοινή συνέντευξη τύπου, ο **Γάλλος Πρόεδρος Jacques Chirac** και ο **Γερμανός Καγκελάριος Gerhard Schroeder** προχώρησαν σε κοινή δήλωση **κατά του πολέμου στο Ιράκ.**

([BBC News, January 22nd 2003](#)).

Η μέρα σηματοδοτούσε την **40η επέτειο της ειρηνικής συνύπαρξης των δύο χωρών** μετά τη Συνθήκη των Ηλυσίων (1963). Στόχος:

- να δώσει ένα μήνυμα ειρήνης και ενότητας
- να **ενισχύσει την προσπάθεια ειρηνικού αφοπλισμού του Ιράκ** που κατηγορήθηκε από τις ΗΠΑ ότι είχε "όπλα μαζικής καταστροφής"
- να **υπερτονίσει την προληπτική δράση του ΟΗΕ και του Συμβουλίου Ασφαλείας** στην αποτροπή πολέμων και τον ρόλο του στην διατήρηση της παγκόσμιας ειρήνης.

Ενώ σε επίπεδο ΟΗΕ αποφασίστηκε η επίσπευση του πυρηνικού αφοπλισμού του Ιράκ, αυτό συμφωνήθηκε χωρίς την στρατιωτική επέμβαση, πράγμα που οι ΗΠΑ αγνόησαν, όταν επιτέθηκαν την 19η Μαρτίου 2003.

Επιπτώσεις Πολέμου Ιράκ στις σχέσεις ΗΠΑ – ΕΕ

Συνολικά, ο πόλεμος στο Ιράκ **τραυμάτισε τις σχέσεις ΕΕ και ΗΠΑ**, ενώ έστρεψε την Αμερική σε μια **συμφιλίωση με τη Ρωσία** (ήδη από την Διακήρυξη NATO το 2002).

US external policy – Unilateralism

Οι ΗΠΑ κρίθηκε ότι έπαιρνε **μονομερείς αποφάσεις** – σκληρή κριτική σε Γαλλία και Γερμανία για την στάση τους κατά της στρατιωτικής επέμβασης.

- Η Αμερική προσπαθεί να **εμμείνει στο ρόλο της ως ηγέτιδα δύναμη παγκοσμίως σε θέματα άμυνας κι εξοπλισμού**
- **Επωφελείται** από τη **διαίρεση των ΚΜ της ΕΕ**, ωστόσο **χάνει πολιτική επιρροή** όσο η ΕΕ προσπαθεί να συντονίσει την **Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας** (σε πρώιμο στάδιο).

Παρόλα αυτά, αναγνωρίζεται η ανάγκη για νέα κατεύθυνση των διατλαντικών σχέσεων προς μια **μη μιλιταριστική κατεύθυνση**, ενισχύοντας τη συνεργασία στο **εμπόριο**, την **εκπαίδευση**, την **ενδυνάμωση θεσμικών εργαλείων** και το **παγκόσμιο εμπόριο**.

Διατλαντικό Οικονομικό Συμβούλιο (ΤΕC) 2007

Προσπάθεια προθέρμανσης των συζητήσεων για μία κοινή εμπορική συμφωνία μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ.

Κοινό πλαίσιο για τη **διευκόλυνση του εμπορίου** και των **οικονομικών συζητήσεων**.

Ακολούθησε τη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ – ΗΠΑ το 2007, όπου αποφασίστηκε η **περαιώρη σύνδεση και ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών και αμερικανικών αγορών**.

Εδραιώθηκε ένα φόρουμ πολυεπίπεδων συζητήσεων για τη διευκόλυνση των οικονομικών σχέσεων.

Συναντήσεις: μια φορά το χρόνο.

Μαζί συνεδριάζουν ο **Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Ασφάλειας και Διεθνών Οικονομικών Υποθέσεων του Λευκού Οίκου** και ο **Ευρωπαίος Επίτροπος της Κομισιόν για το Εμπόριο**.

Ενώ στην αρχή καλωσορίστηκε με ανακούφιση – ειδικά μετά τη ρήξη των σχέσεων ΗΠΑ – ΕΕ για τον πόλεμο στο Ιράκ – **το φόρουμ αποδυναμώθηκε με την οικονομική κρίση του 2009**.

Εκλογή Obama (2008)

Η άνοδος του Αφροαμερικανού Barack Obama στην αμερικανική προεδρία σήμανε την έλευση μιας **εποχής αναθέρμανσης των διατλαντικών σχέσεων**.

Ήταν αρκετά δημοφιλής στα ευρωπαϊκά ακροατήρια καθώς:

- εναγκαλίαζε πολιτικές **συμβιβασμού**,
- ήταν πολλά υποσχόμενο πρόσωπο για την **αντιμετώπιση των φυλετικών διακρίσεων** και του **συντηρητισμού**
- υποσχόταν μια στροφή σε ένα – υποτυπώδες – **κοινωνικό κράτος** για τις ΗΠΑ

Ωστόσο, όπως αποδείχθηκε, παρότι οι Ευρωπαίοι περίμεναν αλλαγή στην εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ μετά την προεδρία Bush, **δεν κάμφθηκε η μονομέρεια** που χαρακτήριζε τις κινήσεις της, ενώ η προσοχή των ΗΠΑ στράφηκε προς την Ασία – και συγκεκριμένα στην Κίνα.

Διαχείριση της χρηματοπιστωτικής κρίσης – Ρήξη ΗΠΑ και ΕΕ

Ειδικά, μετά την έλευση της κρίσης του 2009, οι ΗΠΑ στράφηκαν στα εσωτερικά ζητήματα, αλλά ταυτόχρονα **άσκησαν κριτική στη στάση της ΕΕ για “λιτότητα”**.

Από τη σειρά της, η **ΕΕ κατηγόρησε τις ΗΠΑ ως την πηγή της κρίσης**, ενώ σχολίασαν αρνητικά την **έλλειψη στέρεων χρηματοπιστωτικών θεσμικών πλαισίων** για την **αποτροπή κρίσεων** και μια **τάση για “ανάληψη υπέρμετρων ρίσκων”**.

Η ΕΕ απέρριψε τις προτάσεις Obama για διάφορα πακέτα “τόνωσης” της οικονομίας, δυσχεραίνοντας τις εμπορικές σχέσεις μεταξύ τους και στρέφοντας την Αμερική προς την Ασία.

Δεκαετία 2010

Στροφή εξωτερικής πολιτικής προς μια πιο οικολογική και inclusive κατεύθυνση

2010
Αραβική Άνοιξη

2011
Συρία

2013
TTIP

2015
Συμφωνία Παρισίων

2015
Κριμαία

2016
Εκλογή Trump

2017
Αποχώρηση Αμερικής
από Συμφωνία των
Παρισίων

2018
Νέα συμφωνία

2019
Συμβούλιο
Ενεργειας

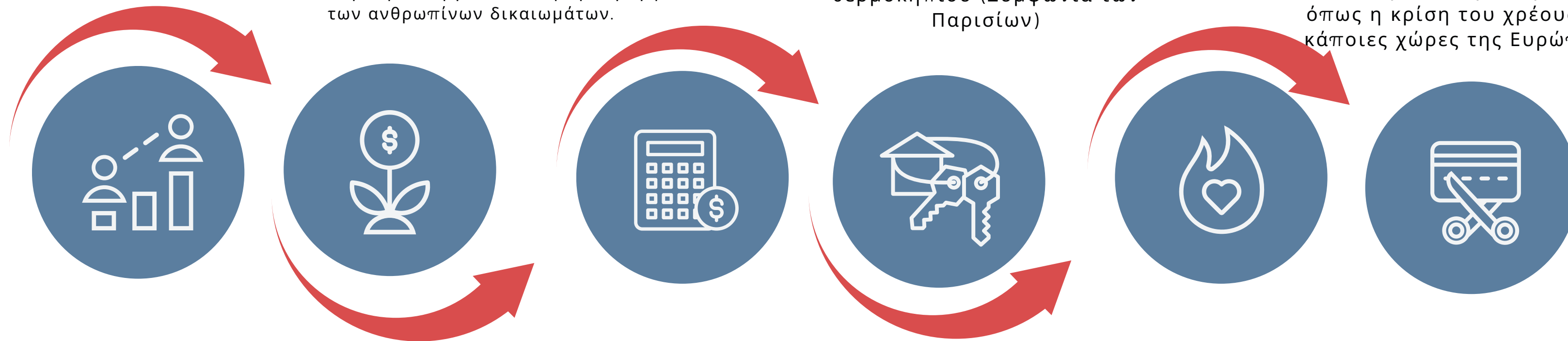

Περίοδος 2ης εκλογής του Obama

Κατά τη δεύτερη θητεία του προέδρου Obama, οι σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και των Ηνωμένων Πολιτειών (ΗΠΑ) εξελίχθηκαν σε πολλούς τομείς. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ο Ομπάμα είχε θέσει ως προτεραιότητες τη συνεργασία σε θέματα όπως η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η οικονομική συνεργασία και η προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σε ό,τι αφορά τις σχέσεις της ΕΕ και των ΗΠΑ, υπήρξε μία γενική κλιμάκωση της συνεργασίας μεταξύ των δύο εταίρων. Η ΕΕ και οι ΗΠΑ συνεργάστηκαν ενεργά στον τομέα της κλιματικής διακυβέρνησης, με τη σύναψη σημαντικών συμφωνιών για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (Συμφωνία των Παρισίων)

Σε θέματα οικονομικής συνεργασίας, η ΕΕ και οι ΗΠΑ εργάστηκαν για την προώθηση του ελεύθερου εμπορίου και τη διευκόλυνση των επενδύσεων μεταξύ τους. Επίσης, συνεργάστηκαν για την αντιμετώπιση κοινών οικονομικών προκλήσεων, όπως η κρίση του χρέους σε κάποιες χώρες της Ευρώπης.

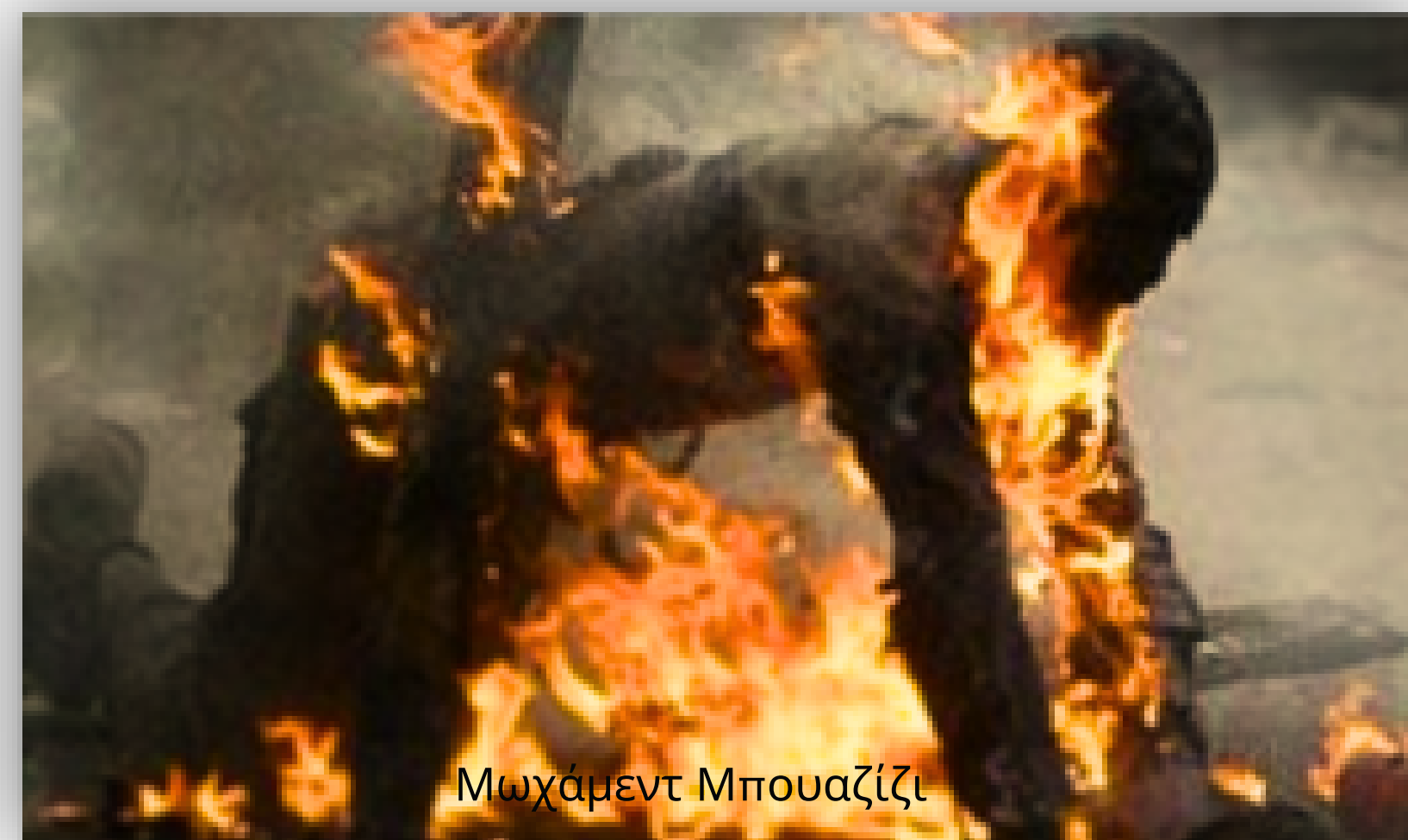

Σε θέματα ασφάλειας, η ΕΕ και οι ΗΠΑ ενίσχυσαν τη συνεργασία τους στον τομέα της αντιτρομοκρατίας και της αμυντικής πολιτικής. Επέκτειναν τις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση των τρομοκρατικών απειλών και τη διασφάλιση της ασφάλειας των πολιτών τους.

Ωστόσο, δεν λείπαν και διαφωνίες μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ κατά την περίοδο αυτή. Σε ορισμένα θέματα, όπως η πολιτική για τη Μέση Ανατολή και η ρύθμιση των χρηματοπιστωτικών αγορών, υπήρχαν διαφορές απόψεων μεταξύ των δύο εταίρων.

Αραβική Άνοιξη

- Η Αραβική Άνοιξη ήταν ένα κύμα διαδηλώσεων και εξεγέρσεων για την προάσπιση της δημοκρατίας. Έλαβε χώρα στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και στη Βόρεια Αφρική το 2010 και το 2011, προκαλώντας ορισμένα από τα παγιωμένα έως τότε αυταρχικά καθεστώτα της περιοχής και τους ανέγγιχτους αυταρχικούς ηγέτες.
- Μολονότι, φαινόταν να έχουν ως στόχο την ίδρυση δημοκρατικών καθεστώτων, οι εξεγέρσεις οδήγησαν μέχρι και σε εμφυλίους πολέμους σε κάποιες χώρες, όπως η Υεμένη και η Συρία, όπου βρίσκεται μέχρι και σήμερα σε πλήρη εξέλιξη. Η πολυετής εμφύλια διαμάχη στη Συρία φέρνει την Ευρώπη αντιμέτωπη με τη διαχείριση ενός μείζονος ζητήματος, του προσφυγικού.
- Στη μεταψυχροπολεμική εποχή από την Αραβική Άνοιξη η άνοδος της τρομοκρατίας επιτάσσει επίσης τη συνειδητοποίηση δύο ξεκάθαρων αναγκών, την εφαρμογή εθνικής, υπερεθνικής και διακυβερνητικής εργαλειοθήκης πολιτικής με συνεκτικό τρόπο και τη δημιουργία μιας διακεκριμένης εναλλακτικής πολιτικής σε σχέση με αυτή της διατύπωσης των ΗΠΑ του “πολέμου εναντίον του τρόμου”, ενώ η ΕΕ καλεί την ΕΥΕΔ να εντείνει τις προσπάθειές της για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τον ρόλο των γυναικών στον δημόσιο βίο.

Συρία και προσφυγική κρίση στην Ευρώπη

Στις 15 Μαρτίου του 2011 και επηρεασμένοι από την Αραβική Άνοιξη, Σύριοι διαδηλωτές ξεκινούν ένα κίνημα διαμαρτυρίας ενάντια στη 40ετή σιδηρά κυβέρνηση της οικογένειας Ασάντ. Ακολουθήσαν βίαιες καταστολές καθώς και ένας “ελεύθερος συριακός στρατός” που οδήγησαν με συνοπτικές διαδικασίες σε έναν αιματηρό εμφύλιο πόλεμο, ο οποίος διαρκεί μέχρι σήμερα.

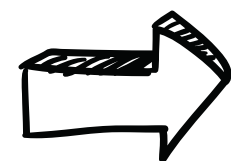
Ο πόλεμος στη Συρία οδήγησε ένα μεγάλο ρεύμα ανθρώπων, κυρίως παιδιών και γυναικών να καταφύγουν στην Τουρκία και από εκεί παράνομα στις μεσογειακές χώρες της Ευρώπης με την ελπίδα να βρουν άσυλο και σωτηρία. Το 2015 και το 2016, στην κορύφωση της προσφυγικής κρίσης, εντοπίστηκαν περισσότερες από 2,3 εκατομμύρια παράτυπες διελεύσεις.

Το 2015 ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα τονίζει την αναγκαιότητα της άμεσης συνεργασίας της ΕΕ και των ΗΠΑ για τη διαχείριση της προσφυγικής ζητήματος και δεσμεύεται την υποδοχή περισσότερων μεταναστών στις ΗΠΑ για τη διευθέτηση της κρίσης. Επιπλέον τόσο η ΕΕ όσο και οι ΗΠΑ έχουν διαθέσει μεγάλα χρηματικά ποσά σε ανθρωπιστική βοήθεια για τη Συρία και την ευρύτερη περιοχή. Η Γερμανία έχει χορηγήσει 1,6 δισ. ευρώ ενώ Ουάσινγκτον περίπου 16,9 δισ. δολάρια!

ΔΙΑΤΛΑΝΤΙΚΉ ΕΜΠΟΡΙΚΉ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΉ ΣΥΝΕΡΓΑΣΊΑ TRANSATLANTIC TRADE AND INVESTMENT PARTNERSHIP (TTIP)

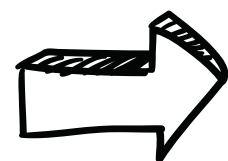
Οι διαπραγματεύσεις για τη Διατλαντική Εταιρική Σχέση Εμπορίου και Επενδύσεων (TTIP) ξεκίνησαν το 2013, αλλά ολοκληρώθηκαν χωρίς ολοκλήρωση στα τέλη του 2016. Έκλεισαν επίσημα το 2019. Κείμενα διαπραγμάτευσης στο TTIP:

01

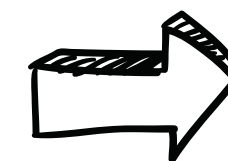
Καλύτερη
πρόσβαση στην
αγορά των ΗΠΑ

02

Ρυθμιστική
Συνεργασία:
Περιοπή
γραφειοκρατίας και
κόστους

03

Κανόνες για τη
διευκόλυνση και
δικαιότερη
εξαγωγή, εισαγωγή
και επένδυση

04

Θεσμικές, Γενικές
και Τελικές
Διατάξεις

Συμφωνία Των Παρισίων

Στις 12 Δεκεμβρίου 2015 επιτεύχθηκε μια νέα παγκόσμια συμφωνία για την κλιματική αλλαγή. Η συμφωνία συνιστά ένα ισορροπημένο αποτέλεσμα και περιλαμβάνει ένα σχέδιο δράσης με στόχο να συγκρατηθεί η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη «αρκετά κάτω» από τους 2°C και να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τον περιορισμό της στον 1,5°C. Η Συμφωνία των Παρισίων θα είναι ανοικτή προς υπογραφή στη Νέα Υόρκη από τις 22 Απριλίου 2016 και για ένα έτος. Η συμφωνία καλύπτει το διάστημα από το 2020 και μετά, θα τεθεί δε σε ισχύ μόλις επικυρωθεί από 55 χώρες υπεύθυνες για τουλάχιστον 55% των παγκόσμιων εκπομπών.

Στις 4 Αυγούστου 2017, για λόγους οικονομικής επιβάρυνσης, η κυβέρνηση Τραμπ κατέθεσε επίσημη ειδοποίηση στα Ηνωμένα Έθνη ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες σκοπεύουν να αποχωρήσουν από τη Συμφωνία του Παρισιού, απόφαση η οποία υλοποιήθηκε τρία χρόνια μετά. Ο Τζο Μπάιντεν, την πρώτη του ημέρα στο αξίωμά, υπέγραψε διάταγμα στις 20 Ιανουαρίου 2021, για την επανένταξη των Ηνωμένων Πολιτειών στη Συμφωνία του Παρισιού.

Περίοδος εκλογής του Trump

Κατά τη διάρκεια της εκλογικής του περιόδου, ο Trump εξέφρασε αμφιβολίες για την αξία της ΕΕ και επικρίθηκε την έλλειψη συμμετοχής ορισμένων ευρωπαϊκών χωρών στο ΝΑΤΟ.

Επίσης εξέφρασε αντίθεση προς τη συμφωνία του Ιράν που συνήφθη ανάμεσα στο Ιράν, τις ΗΠΑ, τη Ρωσία, την Κίνα, τη Βρετανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία και την ΕΕ και είχε ως σκοπό την αποτροπή της απόκτησης πυρηνικών όπλων στο Ιράν, ενώ παράλληλα του παρείχε ανακουφίσεις σε οικονομικούς και διπλωματικούς τομείς.

Συν τοις άλλοις αποχώρησε και από τη συμφωνία των Παρισίων επιτρέποντας, έτσι, στις ΗΠΑ να συνεχίσουν να μολύνουν αλόγιστα τον πλανήτη.

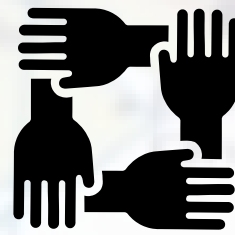
Οικονομικές τεταμένες σχέσεις

Κατά την περίοδο της προεδρίας του Τραμπ, υπήρξε επίσης μια αύξηση των εμπορικών εντάσεων μεταξύ των "Ηνωμένων Πολιτειών και της Ευρώπης σε θέματα φόρων και δασμών.

Ο Τραμπ επικεντρώθηκε στη μείωση του εμπορικού ελλείμματος των "Ηνωμένων Πολιτειών και επέβαλε δασμούς σε εισαγωγές ως αντίποινα για τους υψηλούς δασμούς που επέβαλαν άλλες χώρες στα αμερικανικά προϊόντα.

Οι ευρωπαϊκές χώρες απάντησαν με αμοιβαίους δασμούς σε προϊόντα από τις "Ηνωμένες Πολιτείες, έχοντας ως αποτέλεσμα να υπάρξει αναζωπύρωση των εμπορικών εντάσεων μεταξύ των δύο περιοχών.

Κριμαία

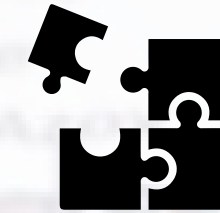
Η Κριμαία αποτελεί μέρος της Ουκρανίας από το 1991 που ανεξαρτητοποιήθηκε από τη Σοβιετική Ένωση, ως αυτόνομη δημοκρατία.

Στις 16 Μαρτίου του 2014 πραγματοποιήθηκε δημοψήφισμα για τη σύνδεση της Κριμαίας με τη Ρωσία. Το 95,5% ψήφισε υπέρ, με τη συμμετοχή στο 82,17%.

Ωστόσο το δημοψήφισμα αναγνώριζεται μόνο από τη Ρωσία και θεωρείται παράνομο από τη κυβέρνηση της Ουκρανίας, την Ε.Ε. και τις ΗΠΑ.

Έτσι πλέον στην Κριμαία υπάρχουν δύο καθεστώτα: το νόμιμο, Η Αυτόνομη Δημοκρατία της Κριμαίας και το ρώσικο, η Δημοκρατία της Κριμαίας.

Νεα συμφωνία για την άμυνα

Στις 28 Ιουνίου 2018 οι ηγέτες της ΕΕ συζήτησαν τα επόμενα βήματα για τη συνεργασία στους τομείς ασφάλειας και άμυνας και ζήτησαν:

- 01** την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO)
- 02** την ταχεία εφαρμογή του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας και περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας
- 03** συμφωνία σχετικά με σύμφωνο μη στρατιωτικής ΚΠΑΑ μέχρι το τέλος του 2018
- 04** την ταχεία έγκριση νέου καθεστώτος περιοριστικών μέτρων της ΕΕ για τα χημικά όπλα και συντονισμένη αντίδραση της ΕΕ στην παραπληροφόρηση
- 05** ενίσχυση της συνεργασίας ΕΕ-NATO μέσω νέας κοινής δήλωσης

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 2020

**BRUSSEL'S
SUMMIT**

**ΕΙΣΒΟΛΗ
ΣΤΗΝ
ΟΥΚΡΑΝΙΑ**

**ΕΝΡΓΕΙΑΚΗ
ΚΡΙΣΗ**

**ΜΕΣΑΝΑΤΟΛΙΚΟ
ΖΗΤΗΜΑ**

Renewed Transatlantic Partnership, Brussels Summit 2021

Κοινοί Στόχοι

- Αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19.
- Πράσινη Ανάπτυξη
- Ενίσχυση συνεργασίας στο εμπόριο, στις επενδύσεις και στην τεχνολογία
- Διασφάλιση δημοκρατίας, ειρήνης και ασφάλειας στον κόσμο.

Renewed Transatlantic Partnership, Brussels Summit 2021

Αντιμετώπιση της Πανδημίας Covid-19

Συνεργασία στο πλαίσιο του
Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας

- ACT-A
- COVACS

US: 339.255.405 USD*

EC: 12.025.043 USD*

EU M-S: 446.385.806 USD*

*Πηγή: Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

Joint EU–US COVID Manufacturing
and Supply Chain Taskforce

Επίλυση ζητημάτων που αφορούν την
δυνατότητα επέκτασης των εμβολίων
και των θεραπευτικών εργαλείων, όπως
δημιουργία νέων εγκαταστάσεων
παραγωγής, αποφυγή εξαγωγικών
περιορισμών

Renewed Transatlantic Partnership, Brussels Summit 2021

Αντιμετώπιση της Πανδημίας Covid-19

1) Συνεργασία στο πλαίσιο του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας

- ACT-A (Access to Covid-19 Tools Accelerator): Ανταλλαγή τεχνογνωσίας και τεχνολογίας που διευκολύνουν την αντιμετώπιση της πανδημίας, όπως εμβόλια, διαγνωστικά εργαλεία και θεραπείες.
- COVAX: Πυλώνας του ACT-A για δίκαιη και προσιτή πρόσβαση σε ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια

Renewed Transatlantic Partnership, Brussels Summit 2021

Αντιμετώπιση της Πανδημίας Covid-19

2) Joint EU–US COVID Manufacturing and Supply Chain Taskforce

Τρεις βασικές αρμοδιότητες:

- Παρακολούθηση της εφοδιαστικής αλυσίδας και αξιολόγηση προσφοράς και ζήτησης για εμβόλια και θεραπευτικά εργαλεία.
- Εντοπισμός και αντιμετώπισης κρίσιμων σημείων συμφόρησης της εφοδιαστικής αλυσίδας και της παγκόσμιας παραγωγής εμβολίων.
- Συντονισμός και τόνωση της παγκόσμιας παραγωγής εμβολίων, θεραπευτικών φαρμάκων και βοηθητικών προμηθειών.

Renewed Transatlantic Partnership, Brussels Summit 2021

Αντιμετώπιση της Πανδημίας Covid-19

Επιπρόσθετες ενέργειες:

- Ενίσχυση της συνεργασίας για την μεταρρύθμιση του ΠΟΥ
- G7 meetings για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στις αναπτυσσόμενες χώρες (υποδομές και τεχνολογία, συστήματα υγείας και ασφάλειας, μη βιώσιμα χρέη)
- Joint EU-U.S. Experts' Working Group για υποστήριξη προσπάθειών εξασφάλισης της ασφαλούς παγκόσμιας μετακίνησης ατόμων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ.

Renewed Transatlantic Partnership, Brussels Summit 2021

Πράσινη Ανάπτυξη

- Παρακολούθηση και Ενίσχυση της Συμφωνίας του Παρισιού και την ίδρυση του EU-US High-Level Climate Action Group
- Προώθηση μιας κλιματικά ουδέτερης μελλοντικής προοπτικής και μιας δίκαιης μετάβασης που δεν αφήνει κανέναν πίσω
- Προστασία των ωκεανών: καταπολέμηση ρύπανσης, στήριξη βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας.

Renewed Transatlantic Partnership, Brussels Summit 2021

Πράσινη Ανάπτυξη

- Παρακολούθηση και Ενίσχυση της Συμφωνίας του Παρισιού και την ίδρυση του EU-US High-Level Climate Action Group
 - Οικονομίες με μηδενικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου πριν το 2050
 - 1.5 Βαθμούς Κελσίου όριο στην παγκόσμια θερμοκρασία
 - Αντιμετώπιση κινδύνου διαρροής άνθρακα, συνεργασία για βιώσιμη χρηματοδότηση στον ιδιωτικό τομέα.
- Προώθηση μιας κλιματικά ουδέτερης μελλοντικής προοπτικής και μιας δίκαιης μετάβασης που δεν αφήνει κανέναν πίσω.
- Προστασία των ωκεανών: καταπολέμηση ρύπανσης, στήριξη βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας.

Renewed Transatlantic Partnership, Brussels Summit 2021

Ενίσχυση συνεργασίας στο εμπόριο, στις επενδύσεις και στην τεχνολογία

- Προώθηση ψηφιοποίησης που ενισχύει το εμπόριο και τις επενδύσεις.
- Δημιουργία του EU-US Joint Technology Competition Policy Dialogue
- Διασφάλιση ασφαλών, αξιόπιστων και εμπιστευτικών διασυνοριακών ροών δεδομένων που προστατεύουν τους καταναλωτές και ενισχύουν τις προστασίες της ιδιωτικής ζωής, ενώ επιτρέπουν το διατλαντικό εμπόριο.
- Galileo – GPS Agreement

Renewed Transatlantic Partnership, Brussels Summit 2021

Διασφάλιση δημοκρατίας, ειρήνης και ασφάλειας στον κόσμο

- Υπεράσπιση της ελευθερίας του Τύπου και του Διαδικτύου και της καταπολέμησης της διαφθοράς.
- Συντονισμός της πολιτικής αντίδραση σε απειλές και προκλήσεις από μη δημοκρατικά καθεστώτα σε όλο τον κόσμο.
- Στήριξη της ειρηνικής διαδικασίας και την σταθερότητας σε περιοχές όπως η Μέση Ανατολή, η Αφρική και η Λατινική Αμερική.
- Ενίσχυση της συνεργασίας ΕΕ και ΗΠΑ στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας: συμμετοχής των ΗΠΑ σε ευρωπαϊκά προγράμματα αμυντικής ανάπτυξης (PESCO project Military Mobility).
- Αποδέσμευση πόρων για ανθρωπιστική βοήθεια και αναπτυξιακά προγράμματα για την ανακούφιση ανθρωπιστικών κρίσεων και την ενίσχυση της ειρήνης και της σταθερότητας παγκοσμίως.

**BRUSSEL'S
SUMMIT**

**ΕΙΣΒΟΛΗ
ΡΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ
ΟΥΚΡΑΝΙΑ**

**ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ
ΚΡΙΣΗ**

**ΜΕΣΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ
ΖΗΤΗΜΑ**

Εισβολη στην Ουκρανία

Ευρωπαϊκή Ένωση

- Οικονομική ενίσχυση
- Προσωρινή προστασία
- EU Military Assistance Mission
- Ανθρωπιστική βοήθεια
- Επιβολή κυρώσεων στην Ρωσία
- EU's Solidarity Lanes

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

- Οικονομική ενίσχυση
- Συνεργασία για την Δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αντιμετώπιση της διαφθοράς
- Στρατιωτική Βοήθεια
- Ανθρωπιστική βοήθεια
- Επιβολή κυρώσεων στην Ρωσία

Πηγή: Λευκός Οίκος

Εισβολή στην Ουκρανία

U.S.-EU Summit Joint Statement, Brussels 2023

- Διεθνής υποστήριξη με στόχο την επίτευξη της ειρήνης στην Ουκρανία
- Αναγνώριση και υποστήριξη της ανεξαρτησίας, της εθνικής κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας.
- Επιβολή κυρώσεων της Ρωσίας και καταβολή αποζημιώσεων στην Ουκρανία
- Καταδίκη των υποστηρικτών της Ρωσίας (χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις κα)

Εισβολή στην Ουκρανία

U.S.-EU Summit Joint Statement, Brussels 2023

- Αναγνώριση εδαφικής ακεραιότητας και εθνικής κυριαρχίας της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και της Γεωργίας.
- Σχέσεις Κόσοβο και Σερβία. Διευθέτηση διαφορών στο πλαίσιο του EU-facilitated Dialogue
- Σχέσεις Αρμενία και Αζερμπαϊτζάν. Διατήρηση ειρήνης, βασισμένη στην αμοιβαία αναγνώριση της εθνικής κυριαρχίας, το απαραβίαστο των συνόρων και την εδαφική ακεραιότητα

BRUSSEL'S
SUMMIT

ΕΙΣΒΟΛΗ
ΣΤΗΝ
ΟΥΚΡΑΝΙΑ

ΕΝΡΓΕΙΑΚΗ
ΚΡΙΣΗ

ΜΕΣΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ
ΖΗΤΗΜΑ

Ενεργειακή Κρίση

EU-U.S. Task Force on Energy Security

- Στο πλαίσιο του Συμβουλίου Ενέργειας

Συμβούλιο Ενέργειας – Φόρουμ συντονισμού σε θέματα ενέργειας.
– Εμβάθυνση στην ενεργειακή ασφάλεια, την τεχνολογία και τις αγορές

- ίδρυση 25 Μαρτίου 2023
- Πρωτοβουλία της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ursula von der Leyen, και του προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, Joe Biden

Ενεργειακή Κρίση

Joint Statement between the United States and the European Commission on European Energy Security (25/3/2022)

- Μείωση της εξάρτησης της Ευρώπης από την Ρωσία σε θέματα ενέργειας ως έκφραση αλληλεγγύης και υποστήριξης στην Ουκρανία
- REPower EU(Κοινή Ευρωπαϊκή Δράση): προσιτή, ασφαλή και βιώσιμη ενέργεια για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ.
- Συμφωνία του Παρισιού: Μηδενική καθαρή εκπομπή έως το 2050, όριο αύξησης θερμοκρασίας στους 1.5 βαθμούς Κελσίου, μετάβαση σε καθαρή ενέργεια και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Στρατηγική ενεργειακή συνεργασία για ασφάλεια ενεργειακής προμήθειας και μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα για την ΕΕ και τις γειτονικές της χώρες.

Ενεργειακή Κρίση

EU-U.S. Task Force on Energy Security (10/3/2023)

- Παροχή υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) από τις ΗΠΑ στην Ευρώπη με στόχο την μείωση της εξάρτησης από τα ρωσικά καύσιμα και την επιτάχυνση της πράσινης μετάβαση στην Ευρώπη

Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Ευρωπαϊκή Ένωση

Μεγλύτερος παραγωγός φυσικού αερίου στον κόσμο

Δεύτερος μεγαλύτερος καταναλωτής φυσικού αερίου

Αυξημένη παραγωγή και εξαγωγή υγροποιημένου φυσικού αερίου

Μεγάλη ζήτηση υγροποιημένου φυσικού αερίου (90% της ζήτησης)

Αύξηση υποδομών εξαγωγής LNG

Ανάπτυξη υποδομών εισαγωγής LNG

BRUSSEL'S
SUMMIT

ΕΙΣΒΟΛΗ
ΣΤΗΝ
ΟΥΚΡΑΝΙΑ

ΕΝΡΓΕΙΑΚΗ
ΚΡΙΣΗ

ΜΕΣΑΝΑΤΟΛΙΚΟ
ΖΗΤΗΜΑ

Μεσανατολικό Ζήτημα

- Τόσο οι Ηνωμένες Πολιτείες όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση στοχεύουν στην προώθηση της σταθερότητας, της ασφάλειας και της ευημερίας στη Μέση Ανατολή.
- Διαφορετικές προσεγγίσεις: ΗΠΑ παραδοσιακά πιο στενοί σύμμαχοι του Ισραήλ. ΕΕ πιο ισορροπημένη προσέγγιση ως προς τις δύο πλευρές.
- Joint Statement on Israel 9/10/2023 μεταξύ Γαλλίας, Γερμανίας, Ιταλίας και Ηνωμένου Βασιλείου και Ηνωμένων Πολιτειών Αμερική.
- Διπλωματικές Προσπάθειες για την επίλυση των συγκρούσεων: Joseph Borrell's 10-points Peace Roadmap
- Ανθρωπιστική αεροπορική γέφυρα για την Γάζα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, "Συνεδρίαση 21/3/2024 και 22/3/2024. Βρυξέλλες.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συνεδρίαση 21 και 22 Μαρτίου 2024

Conclusions:

- Immediate humanitarian pause leading to a sustainable ceasefire.
- Unconditional release of hostages and provision of humanitarian assistance
- Condemnation of Hamas for terrorist attacks on Israel.
- Deep concern over the humanitarian situation in Gaza, especially its effect on civilians and the risk of famine.
- Importance of humanitarian access into Gaza and welcomed the Amalthea Initiative.
- Urge the Israeli government to refrain from ground operations in Rafah to avoid worsening the humanitarian situation.
- Need for all parties to respect international law, including humanitarian and human rights law.
- Call for accountability for alleged staff involvement in terrorist attacks.
- Reiterate commitment to a two-state solution and readiness to support the political process and reconstruction efforts in Gaza.

Roadmap for peace

The 10 points are envisioned as such:

- The process should lead to an independent Palestinian State "living side by side" with Israel and "full normalization" of relations between Israel and the Arab world.
- International actors should help the two parties prepare the groundwork for peace and help build a "revitalized political alternative" to Hamas.
- International actors should "at the earliest" hold a Preparatory Peace Conference to settle the ongoing war and, especially, the Israeli–Palestinian conflict.
- The Conference should bring together foreign ministers and directors of international organisations to discuss the peace process while they "near-simultaneously" hold separate meetings with the conflict parties.
- The Conference should set up working groups and design the "initial framework" for a peace plan within one year.
- The plan should touch upon "as practically as possible" the central elements for a comprehensive peace, building upon previous UN resolutions and mediation efforts.
- The plan should provide "robust security assurances" for Israel and the future Palestinian state, "conditional upon full mutual diplomatic recognition and integration of both Israel and Palestinian in the region."
- The Conference should consult the conflict parties "at every step and at any time" while the peace plan is being crafted. Crucially, if either side decides to pull out, the work should continue nevertheless.
- Once ready, the plan should be presented to Israelis and Palestinians. "It will be for them to negotiate the final text," the document says.
- In parallel to the process, the participants in the Conference should strive to mitigate the ongoing humanitarian crisis, secure the release of Israeli hostages, prevent regional escalation, strengthen the Palestinian Authority's democratic legitimacy and support the reconstruction of Gaza, among other goals.

Πηγή: [Josep Borrell's 10-point peace roadmap for the Israeli–Palestinian conflict](#)

Βιβλιογραφία

<https://www.consilium.europa.eu/media/50758/eu-us-summit-joint-statement-15-june-final-final.pdf>

https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/210469/New-Transatlantic-Agenda_EN.pdf

https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/124320/trans_declaration_90_en.pdf

[US-EU Summit Joint Statement](#)

[The EU solidarity with Ukraine at a glance](#)

[FACT SHEET: One Year of Supporting Ukraine](#)

[COVID-19 Response Fund](#)

[Joint Statement between the European Commission and the United States on European Energy Security](#)

[EU-US Task Force on Energy Security](#)

<https://odeth.eu/%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%B2%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%BE%CE%B7-%CF%84%CE%B9-%CE%AE%CF%84%CE%B1%CE%BD-%CE%B5%CE%BD-%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%B5%CE%B9-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CE%BF%CE%B9/>

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2019-0077_EL.html

<https://dSPACE.lib.uom.gr/bitstream/2159/21932/4/TselekidisKonstantinosMsc2017.pdf>

<https://www.naftemporiki.gr/kosmos/880050/ekklisi-obama-gia-synergasia-ipa-e-e-gia-to-prosfygiko/>

<https://www.ot.gr/2023/06/15/epikairothta/syria-ee-ipa-kai-germania-yposxontai-anthropistiki-voitheia-ypsous-25-dis-eyro/>

<https://www.ot.gr/2023/06/15/epikairothta/syria-ee-ipa-kai-germania-yposxontai-anthropistiki-voitheia-ypsous-25-dis-eyro/>

<https://www.ot.gr/2023/06/15/epikairothta/syria-ee-ipa-kai-germania-yposxontai-anthropistiki-voitheia-ypsous-25-dis-eyro/>

Βιβλιογραφία

[Josep Borrell's 10-point peace roadmap for the Israeli-Palestinian conflict](#)

[EU Humanitarian Air Bridge](#)

[European Council meeting \(21 and 22 March 2024\) – Conclusions](#)

[Joint Statement on Israel](#)

<https://www.europarl.europa.eu/topics/el/article/20170629STO78630/prosfugiki-krisi-kai-ee-stoicheia-kai-arithmoi>

Marianne Riddervold, Akasemi Newsome (2019). Transatlantic Relations in Times of Uncertainty – Crises and EU-US Relations. Routledge

Nikos Kotzias, Petros Liacouras (2006). EU-US Relations – Repairing the Transatlantic Rift. Routledge

<https://comtradeplus.un.org/TradeFlow?>

[Frequency=A&Flows=X&CommodityCodes=TOTAL&Partners=849&Reporters=97&period=2023&AggregateBy=none&BreakdownMode=plus](#)

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ext_st_eu27_2020sitc/default/table?lang=en

<https://www.europarl.europa.eu/tld/en/about/overview>

<https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/eu-us-trade/>

Βιβλιογραφία

https://uploads.mwp.mprod.getusinfo.com/uploads/sites/42/2022/02/trans_declaration_90_en.pdf?fbclid=IwAR2zGgnv2Xjw3iSwZ21tVXMtDnlc7saPcRnTb3pVIGnZMYkzNK1BeEOKMhM_aem_AUKvi6atunxDUCVmU6STNfnMbZZb6yXca7iVf3wNFAJWiJvrkujumRkh1F4rEikO6p6mFjPyp_Ytl8wY3BwecXiw

https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/united-states/eu-negotiating-texts-ttip_en

<https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/279643/Joint%20Statement%20-%2087th%20TLD%20-%20Washington%20DC%201%20Dec%202023.pdf>

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%85%CE%BC%CF%86%CF%89%CE%BD%CE%AF%CE%B1_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%B9%CE%BF%CF%8D

<https://www.consilium.europa.eu/el/policies/climate-change/paris-agreement/>

<https://www.akasemi.com/news/2019/09/10/marianne-riddervold-akasemi-news-some-transatlantic-relations-in-times-of-uncertainty--crises-and-eu-us-relations-2019-routledge-libgen.li>

[Transatlantic Economic Partnership](https://www.akasemi.com/news/2019/09/10/marianne-riddervold-akasemi-news-some-transatlantic-relations-in-times-of-uncertainty--crises-and-eu-us-relations-2019-routledge-libgen.li)